

PATVIRTINTA
Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros
centro direktoriaus 2018 m. d.
įsakymu Nr.

TURIZMO, SPORTO, PRAMOGŲ IR POILSIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS PROFESINIS STANDARTAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Turizmo, sporto, pramogų ir poilsio paslaugų sektoriaus profesinis standartas (toliau – Standartas) nustato turizmo, sporto, pramogų ir poilsio paslaugų sektorių, jo posektorius ir pagrindinius veiklos procesus, sektoriaus kvalifikacijas ir jų aprašus, tarpsektorines kvalifikacijas.

2. Standarto rekvizitai:

2.1. standarto pavadinimas: Turizmo, sporto, pramogų ir poilsio paslaugų sektoriaus profesinis standartas;

2.2. standarto valstybinis kodas: PSxxx.

3. Standarte vartojamos sąvokos:

3.1. **kvalifikacijos vienetas** – kvalifikaciją sudarančių kompetencijų derinys, kurį galima įvertinti ir pripažinti;

3.2. **specializacijos kvalifikacijos vienetas** – kvalifikacijos vienetas, reikalingas atlikti veiklai, orientuotai į atskirus produktų ir (arba) paslaugų tipus.

4. Kitos Standarte vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, Lietuvos Respublikos turizmo įstatyme, Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatyme.

5. Standarte aprašomas kvalifikacijas sudaro šios dalys:

5.1. kvalifikacijos vienetai (skiriami pagrindiniai ir specializacijos kvalifikacijos vienetai);

5.2. kompetencijos ir kompetencijų ribos.

II SKYRIUS

TURIZMO, SPORTO, PRAMOGŲ IR POILSIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS APIBRĖŽIMAS PAGAL EKONOMINĖS VEIKLOS RŪŠIŲ KLASIFIKATORIŲ

6. Standartas apima kelionių agentūrų, ekskursijų organizatorių, sporto įrenginių eksploatavimo, sporto klubų, kūno rengybos centrų, atrakcionų ir teminių parkų, fizinės gerovės užtikrinimo veiklas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“.

7. Turizmo, sporto, pramogų ir poilsio paslaugų sektorių sudaro šie posektoriai:

7.1. turizmo;

7.2. sporto;

7.3. pramogų ir poilsio paslaugų.

8. Turizmo posektorius apima kelionių organizavimo ir turizmo paslaugų pardavimo veiklos profesijas. Turizmo posektoriaus įmonės teikia kelionių, ekskursijų, transporto ir apgyvendinimo

paslaugų pardavimo, kelionių organizavimo ir rengimo paslaugas, teikia informaciją apie keliones, skatina turizmą ir reklamuoja turizmo galimybes.

9. Turizmo posektoriui išskirtinos šios tipinės darbuotojų darbo sąlygos: intensyvus kompiuterinės technikos ir visų komunikacijų priemonių naudojimas bendraujant tiek su klientais, tiek ir su tiekėjais; dažniausiai veiklų vykdymas susijęs su savarankišku darbu ir atsakomybe už darbo rezultatus; darbinei veiklai būdingas įprastinis 8 valandų darbo ritmas, tačiau turistinio sezono metu galimos problemų sprendimo užduotys ir ne darbo metu bei poilsio dienomis; veiklos reikalauja kruopštumo ir atidumo, gebėjimo bendrauti su įvairiais interesantais, atstovauti įmonės interesus.

10. Turizmo posektoriui būdingos šios taikomų technologijų kaitos tendencijos: elektroninės komunikacijos galimybių augimas skatina specifinių gebėjimų šioje srityje poreikį; interneto ir kitų modernių technologijų naudojimas didina darbo intensyvumą, reikalauja darbuotojų didesnio susitelkimo ir gebėjimo greitai ir efektyviai bendrauti tiek su klientais, tiek su tiekėjais; klientų poreikių įvairovės augimas skatina didinti siūlomų produktų įvairovę, darbuotojams atitinkamai auga būtinybė turėti platesnes žinias apie kelionių galimybes; augant informacijos pateikimo būdų įvairovei didėja poreikis darbuotojų, sugebančių pateikti informaciją apie įmonę ir jos paslaugas įvairiais elektroniniais formatais ir komunikacijų kanalais.

11. Sporto posektorius apima įvairių sporto organizacijų teikiamų paslaugų profesijas. Sporto posektoriaus įmonės suteikia galimybę sporto, sveikatingumo ir fizinio aktyvumo klubų nariams užsiimti sportine veikla. Sporto posektoriaus įmonės apima individualių sportininkų, teisėjų, ekspertų, sekundantų ir kt. veiklą, sporto lygų ir reguliuojančiųjų įstaigų veiklą, o taip pat ir atvirų ar uždarų patalpų sporto renginių įrenginių eksploatavimą bei sporto renginių organizavimo ir jų vedimo paslaugas teikiančių organizacijų, turinčių nuosavus sporto įrenginius, veiklą.

12. Sporto posektoriui išskirtinos šios tipinės darbuotojų darbo sąlygos: intensyvus ir betarpiškas bendravimas su įvairių poreikių ir lūkesčių vartotojais, kas reikalauja bendrųjų ir specifinių žinių ir įgūdžių apie žmogaus kūno sandarą, fizinių pratimų įtaką, kontraindikacijas ir pan.; daugelis veiklų pasižymi specifiniu turiniu, vykdymo forma, dažnumu ir intensyvumu, todėl reikalingi specialistams planavimo, organizavimo ir sportinių renginių pravedimo gebėjimai; veiklų vykdymas yra organizuojamas laisvalaikio, savaitgaliais ir atostogų metu, todėl reikalinga didelė dėmesio koncentracija į individo ar grupės patirtį, emocijas, jausmus; privaloma išmanyti saugios aplinkos reikalavimus, gebėti suteikti pirmąją pagalbą.

13. Sporto posektoriui yra būdingos šios taikomų technologijų kaitos tendencijos: IT plėtra skatina vis didesnę profesionalaus sporto varžybų stebėtojų įsitraukimą; rungtynių dalyvio stebėjimas realiu laiku, tiesioginės transliacijos ir kiti privalumai, dėl spartaus IT vystymosi tampa prieinami masinių renginių organizatoriams; IT dėka dalyviams tampa prieinamas individualizuotas fizinio aktyvumo programų sudarymas, stebėsena, analizė ir vertinimas; IT dėka kuriami didelio meistriškumo sportininkų testavimo, varžybinės veiklos analizės modeliai; sparčiai plėtojamas elektroninio sporto vystymas bei virtualios ir pridėtinės (angl. *augmented*) realybės technologijų pritaikymas kuriant mobiliąsias programėles.

14. Pramogų ir poilsio paslaugų posektorius apima profesijas, susijusias su įvairių laisvalaikio praleidimo paslaugų teikimu. Pramogų ir poilsio paslaugų posektoriaus įmonės teikia azartinių žaidimų ir lažybų organizavimo paslaugas, atrakcionų, teminių ir poilsio parkų organizavimo paslaugas, teikia pramoginių mugių, parodų ir renginių organizavimo ir pan. paslaugas.

15. Pramogų ir poilsio paslaugų posektoriui išskirtinos šios tipinės darbuotojų darbo sąlygos: intensyvus bendravimas vedant ekskursijas; reikalingos specifinės žinios ir įgūdžiai apie įvairios technikos naudojimą gyventojų poilsiui ir pramogoms.

16. Pramogų ir poilsio paslaugų posektoriui yra būdingos šios taikomų technologijų kaitos tendencijos: auga poilsio ir pramogų įvairovės poreikis, todėl kuriamos naujos pramogos, didėja

nuomojamos technikos įvairovė; siekiant pritraukti daugiau lankytojų rengiamos modernios muziejų ekspozicijos, panaudojant naujausias multimedijos ir kitas technologijas, didinant lankytojų įsitraukimą į pristatomą medžiagą tiek muziejuose, tiek įvairių organizacijų lankytojų centruose.

III SKYRIUS PAGRINDINĖS TURIZMO, SPORTO, PRAMOGŲ IR POILSIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS VEIKLOS SRITYS

17. Pagrindinės turizmo posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai):
  - 17.1. kelionių agentūrų veikla;
  - 17.2. kelionių organizatorių veikla;
  - 17.3. kitų išankstinio užsakymo ir susijusių paslaugų veikla;
  - 17.4. istorinių vietų ir pastatų bei panašių turistų lankomų vietų eksploatavimas.
18. Pagrindinės sporto posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai):
  - 18.1. sporto klubų veikla;
  - 18.2. sveikatingumo centrų veikla;
  - 18.3. kita sportinė veikla.
19. Pagrindinės pramogų ir poilsio paslaugų posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai):
  - 19.1. atrakcionų ir teminių parkų veikla;
  - 19.2. kita pramogų ir poilsio organizavimo veikla.

IV SKYRIUS TURIZMO, SPORTO, PRAMOGŲ IR POILSIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS KVALIFIKACIJOS

20. Turizmo, sporto, pramogų ir poilsio paslaugų sektoriui priskiriamos šios kvalifikacijos:
  - 20.1. Turizmo posektorius:
    - 20.1.1. Kelionių agentas;
    - 20.1.2. Kelionių vadovas;
    - 20.1.3. Turizmo vadybininkas;
  - 20.2. Sporto posektorius:
    - 20.2.1. Aukšto meistriškumo sporto instruktorius;
    - 20.2.2. Aukšto meistriškumo sporto specialistas;
    - 20.2.3. Fizinio aktyvumo instruktoriaus asistentas;
    - 20.2.4. Fizinio aktyvumo instruktorius;
    - 20.2.5. Fizinio aktyvumo specialistas;
    - 20.2.6. Sporto vadybininkas;
  - 20.3. Pramogų ir poilsio paslaugų posektorius:
    - 20.3.1. Pramogų ir poilsio paslaugų organizatorius;
    - 20.3.2. Renginių vadybininkas.

21. Turizmo, sporto, pramogų ir poilsio paslaugų sektoriaus kvalifikacijų priskyrimas Lietuvos kvalifikacijų lygiams pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą „Lietuvos kvalifikacijų lygiai“ bei atitinkamo pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C189, p. 1) nurodytas Standarto 1 priede.

22. Turizmo, sporto, pramogų ir poilsio paslaugų sektoriaus kvalifikacijų aprašai pateikiami Standarto 2 priede.

**TURIZMO, SPORTO, PRAMOGŲ IR POILSIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS
KVALIFIKACIJŲ PRISKYRIMAS KVALIFIKACIJŲ LYGIAMS**

Kvalifikacijos pavadinimas	Kvalifikacijos lygis (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą)	Kvalifikacijos lygis (pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C 189, p. 1))
Posektoriaus pavadinimas: Turizmo posektorius		
Kelionių agentas	IV	IV
Kelionių vadovas	VI	VI
Turizmo vadybininkas	VI	VI
Turizmo vadybininkas	VII	VII
Posektoriaus pavadinimas: Sporto posektorius		
Fizinio aktyvumo instruktoriaus asistentas	III	III
Fizinio aktyvumo instruktorius	IV	IV
Aukšto meistriško sporto instruktorius	V	V
Aukšto meistriško sporto specialistas	VI	VI
Fizinio aktyvumo specialistas	VI	VI
Sporto vadybininkas	VI	VI
Aukšto meistriško sporto specialistas	VII	VII
Sporto vadybininkas	VII	VII
Posektoriaus pavadinimas: Pramogų ir poilsio paslaugų posektorius		
Pramogų ir poilsio paslaugų organizatorius	IV	IV
Renginių vadybininkas	VI	VI

Turizmo, sporto, pramogų ir poilsio paslaugų
sektoriaus profesinio standarto
2 priedas

TURIZMO, SPORTO, PRAMOGŲ IR POILSIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

I SKYRIUS

TURIZMO POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

1. Kvalifikacijos pavadinimas: kelionių agentas, Lietuvos kvalifikacijų lygis IV (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą (toliau – LTKS))

<p><i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas.</i></p>	<p>Veiklos objektas: kelionių paslaugų pardavimas, sklandaus kelionės realizavimo užtikrinimas nuo kelionės įsigijimo iki keliautojo grįžimo namo.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) konsultuoti klientus organizuotų turistinių kelionių ir turizmo paslaugų teikimo klausimais; 2) parduoti organizuotas turistines keliones ir turizmo paslaugų rinkinius; 3) vykdyti organizuotų turistinių kelionių priežiūrą.</p> <p>Darbo sąlygos: sėdimas darbas, patiriama įtampa dėl pardavimų plano vykdymo, pasitaiko stresinių situacijų, kurias reikia spręsti greitai ir profesionaliai.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: nėra</p> <p>Darbo priemonės: kompiuteris, kasos aparatas ir kita biuro įranga, rezervacinės sistemos platformos, katalogai, žemėlapiai, infoturai (mokomosios išvykos į užsienio valstybes) ir kt.</p> <p>Papildoma informacija: kelionių agentas turi žinoti Lietuvos Respublikos ir tarptautinius turizmo teisės aktus, Turizmo įstatymą. Įgiję kvalifikaciją asmenys galės dirbti turizmo, kelionių platinimo agentūrose, kelionių organizavimo įmonėse.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS).</i></p>	<p><i>Kompetencijos.</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos.</i></p>

<p>Informacijos paieška ir klientų konsultavimas organizuotų turistinių kelionių ir turizmo paslaugų teikimo klausimais (LTKS IV).</p>	<p>Vykdyti informacijos paiešką apie organizuotas turistines keliones ir turizmo paslaugas informacinėse sistemose.</p>	<p>Darbas su kompiuterinėmis rezervacinėmis sistemomis. Reikalingos informacijos paieška, naudojant įvairius informacijos šaltinius. Geriausio kelionės ir paslaugų paketo paieška pagal užklausimą (viešbučiai, datos, biudžetas).</p>
	<p>Teikti informaciją klientams turistinių kelionių ir turizmo paslaugų teikimo klausimais.</p>	<p>Populiarių turistinių regionų geografiniai, kultūriniai, politiniai ypatumai. Kelionių geografija. Informavimas apie vizų gavimo tvarką, pasienio formalumus, valiutų keitimo sąlygas, draudimo rūšis. Įvairių informacijos šaltinių naudojimas: rezervacinės sistemos, paslaugų teikėjų internetiniai puslapiai, katalogai, žemėlapiai, infoturai. Naujų turizmo kryptių pristatymas klientams. Informacija ir patarimai keliaujantiems. Klientų informavimas apie pagrindines keleivių ir bagažo vežimo sąlygas. Informacija apie kurortų mokesčius. Bendravimas su nuolatiniais klientais.</p>
<p>Organizuotų turistinių kelionių ir turizmo paslaugų rinkinių pardavimas (LTKS IV).</p>	<p>Formuoti organizuotų turistinių kelionių pasiūlymus pagal individualius klientų poreikius.</p>	<p>Kliento poreikių analizė. Kelionės pasiūlymo formavimas ir pasiūlymo klientui pateikimas telefonu, el. paštu, konsultacijos metu. Apgyvandinimo, transporto, gido ir kitų turizmo paslaugų paieška. Darbas su kompiuterinėmis rezervacinėmis sistemomis. Papildomos turizmo paslaugos: pervežimo kompanijos, automobilių nuoma, kelionės draudimai, registracija į skrydžius (visos skirtingos sistemos), traukinių, keltų, autobusų bilietai, vizų užsakymai ir kt.</p>

	Parengti turizmo paslaugų teikimo sutartį.	Turizmo paslaugų teikimo sutarties tvarka ir sąlygos. Dokumentai, reglamentuojantys kliento teises ir pareigas. Kelionių dokumentai, turizmo teisės aktai. Turizmo paslaugų teikimo sutarties parengimas ir derinimas. Dokumentų avansiniam mokėjimui paruošimas, mokėjimo priėmimas.
Organizuotų turistinių kelionių priežiūros vykdymas (LTKS IV).	Koordinuoti organizuotos turistinės kelionės eigą.	Kliento informavimas apie turizmo paslaugas bet kuriuo paros metu. Neplanuotų probleminių situacijų sprendimas bet kuriuo paros metu. Problemos rimtumo ir galimybių padėti klientui nustatymas. Operatyvi ir į problemų sprendimą orientuota komunikacija su klientu tiesiogiai, el. paštu ir telefonu. Savarankiškas sprendimų priėmimas dėl galimų problemos sprendimų būdų. Komunikacija su paslaugų teikėjais.
	Vertinti klientų atsiliepimus.	Klientų atsiliepimų sisteminimas. Statistinių duomenų kaupimas. Klientų pretenzijų teikimas kelionių organizatoriui ir ginčų sprendimas.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai.</i>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Tipiniai bendrieji gebėjimai:</p> <p>1. Asmeninės kompetencijos - žinoti kas yra refleksija; suprasti refleksijos svarbą mokymosi ir darbo rezultatų koregavimui; paaiškinti savo elgesio priežastis; koreguoti savo elgesį, atsižvelgiant į refleksijos rezultatus; apmąstyti</p>	

	<p>savo patirtį; panaudoti patirties apmąstymą elgesio korekcijai; žinoti kas yra stresas ir kokie yra konstruktyvūs jo įveikos būdai; suprasti streso įveikos svarbą emocinei ir fizinei gerovei; gebėti savarankiškai veikti esant sudėtingoms, neapibrėžtomis, psichologinę įtampą ir stresą keliančioms sąlygoms; taikyti įvairias streso įveikos technikas stresinėse situacijose; įveikti kylančias mokymosi, darbo, karjeros kliūtis; priimti riziką, kaip neišvengiamą reiškinį, kylantį iš šių dienų sparčiai besikeičiančių, sudėtingų, aplinkos sąlygų.</p> <p>2. Socialinės kompetencijos - žinoti komandinio darbo sampratą bei pagrindinius komandinio darbo principus; suprasti savo grupės ar komandos elgesio kodeksą ir bendravimo taisykles; suprasti empatijos svarbą tarpasmeniniams santykiams; suprasti toletancijos svarbą konstruktyviam bendravimui; konstruktyviai bendrauti kintančioje aplinkoje; atlikti komandoje jam priskirtą vaidmenį savarankiškai; rodyti toleranciją ir pagarbą, įvairių grupių atstovams; žinoti pagrindinius konfliktų analizės elementus, tokius kaip konfliktų pobūdis, priežastys, dinamika ir kt.; žinoti konstruktyvius konfliktų sprendimo būdus; naudoti konstruktyvius konfliktų sprendimo būdus, tokius kaip derybos, tarpininkavimas; konstruktyviai spręsti konfliktus.</p> <p>3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos - žinoti pagrindinius mokymosi, darbo, karjeros informacijos šaltinius; žinoti kaip naudojant šiuolaikines informacijos technologijas rasti mokymuisi ir darbui reikalingą informaciją; apsibrėžti informacijos paieškos tikslus, rasti reikalingą informaciją ir ja dalintis su kitais bendravimo platformose; kritiškai vertinti informaciją; žinoti kompetencijos sampratą, sudedamąsias dalis, tokias kaip žinios, gebėjimai, įgūdžiai, nuostatos; suprasti mokymosi visą gyvenimą ir asmeninės karjeros sąsajas; pritaikyti mokymosi metu įgytą patirtį praktinėje veikloje; ieškoti naujų mokymosi galimybių; žinoti įvairias darbo paieškos strategijas, būdus, priemones; žinoti sėkmingam įsitvirtinimui darbo rinkoje reikalingas kompetencijas, asmenybės savybes; išlikti paklausiu darbo rinkoje pasirinktos profesijos rėmuose; žinoti laiko planavimo</p>
--	---

	principus, taisykles, technikas, priemones; įveikti atidėliojimą, užbaigti darbus numatytu laiku, laikytis grafikų, susitarimų.
<i>Reikalavimai turimam išsilavinimui (profesinei patirčiai).</i>	Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti ne žemesnį kaip pagrindinį išsilavinimą.
<i>Kvalifikacijos įgijimas.</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal profesinio mokymo programą, neformalioju arba savišvietos būdais, arba darbo vietoje.
<i>Rekomenduojama mokymo trukmė kvalifikacijai įgyti.</i>	Pirminiam profesiniam mokymui – ne mažiau kaip 1 metai, tęstiniam profesiniam mokymui – ne mažiau kaip 10 savaičių.
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai.</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų siekiant nurodytos kvalifikacijos mokantis pagal profesinio mokymo programą, darbo vietoje, neformalioju ar savišvietos būdu, vertinimas vykdomas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautinius standartus (jeigu taikoma).</i>	Netaikoma.

2. Kvalifikacijos pavadinimas: kelionių vadovas, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: kelionės programos realizavimas, ekskursijų vedimas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) vadovauti turistinei kelionei; 2) teikti kelionės informaciją 3) bendradarbiauti su paslaugų teikėjais kelionės metu; 4) vesti ekskursijas</p> <p>Darbo sąlygos: didelis mobilumas, ilgos kelionės autobusu, fizinis aktyvumas, darbas su žmonių grupėmis, problemų sprendimas, individualus ir komandinis darbas, lankstumas.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: nėra.</p> <p>Darbo priemonės: mikrofonas, planšetinis kompiuteris, rezervacinė sistema, informacijos valdymo sistema, elektroninis paštas.</p> <p>Papildoma informacija: įgiję kelionių vadovo kvalifikaciją,</p>
--	--

	asmenys galės dirbti kelionių vadovais, kelionių organizatoriaus vietiniais atstovais kelionių organizavimo veiklą vykdančiose įmonėse. Ekskursijas vedantis asmuo privalo įgyti gido kvalifikaciją, kuri patvirtinama gido pažymėjimu.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Turistinės kelionės realizavimas (LTKS VI).	Vadovauti turistinei grupei	Kelionės maršruto ir programos laikymasis, laiko valdymas; turistų apgyvendinimas viešbučiuose, lydėjimas į lankytinus objektus;
	Spręsti kelionėje iškilusias problemas	Darbas su skirtingais žmonių tipais, psichologijos išmanymas, problemų sprendimo pagrindai, konfliktinių situacijų valdymas, turistų saugumo užtikrinimo reikalavimų laikymasis, iššūkių valdymas, pagalba turistams, atsakomybės ribos
	Tvarkyti turistinės kelionės dokumentaciją ir valdyti finansus	Kelionių teisinis reglamentavimas, dokumentų tvarkymas, finansų tvarkymas (kuras, stovėjimo aikštelės ir kt.).
Informacijos teikimas (LTKS VI)	Teikti kelionės informaciją turistams	Kelionės informacijos teikimo principai ir reikalavimai; informacijos apie kelionės maršruto šalis (geografiniai, istoriniai, kultūriniai, ekonominiai, politiniai aspektai) teikimas; praktinės kelionės informacijos teikimas (reikalavimai, taisyklės, konsultacijos ir kt.), informacijos paieška, analizė ir sisteminimas;
	Pristatyti lankomas vietas ir papildomas paslaugas	Apžvalginės informacijos apie lankomas objektus, informacijos vertimas, informavimas apie papildomas paslaugas; konsultavimas
Bendradarbiavimas su paslaugų teikėjais (LTKS VI).	Spręsti kelionės metu iškilusias klausimus su paslaugų teikėjais	Komunikacija su apgyvendinimo, lankytinų vietų, gidų ir kt. paslaugų teikėjais, dokumentų tvarkymas, problemų sprendimas
	Teikti grįžtamąjį ryšį kelionių organizatoriui	Kelionių organizatoriaus informavimas apie kelionę ir iškilusias problemas, turistų

		nuomonės bei įvertinimų rinkimas ir šios informacijos pateikimas kelionių organizatoriui
Ekskursijų vedimas (LTKS VI)	Vesti kelionės programoje numatytas ekskursijas	Ekskursijų vedimo metodikos įvaldymas, Lietuvos kultūros, istorijos ir geografijos pagrindų žinojimas; turizmo išteklių analizė; pasaulio ir Lietuvos architektūros ir dailės raidos pagrindų žinojimas; gido profesinės etikos taisyklių laikymasis; teisinio gidų veiklos reglamentavimo normų laikymasis
	Ekskursijų metu teikti turistams specialią informaciją apie lankomus muziejus, gamtos, kultūros ar kitus objektus arba vietas	Specialios informacijos apie lankomus objektus ar vietas paieška, atranka ir sisteminimas; informacijos pateikimo taisyklių laikymasis
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Tipiniai bendrieji gebėjimai: Asmeninės kompetencijos - turėti galias refleksijos žinias ir suprasti, kad refleksiją galima taikyti įvairioms sritims, tokioms kaip elgesys, savijauta, darbo ir mokymosi rezultatai ir kt.; žinoti įvairias refleksijos technikas, tokias kaip klausimų uždavimas, voratinklis, dienoraštis ir kt.; supranta refleksijos svarbą mokymosi ir darbo rezultatų koregavimui, fizinės ir emocinės savijautos gerinimui, konstruktyviam bendravimui; paaiškinti savo elgesio, savijautos, gautų darbo ir mokymosi rezultatų priežastis; nusistatyti savo stipriąsias ir tobulintinas puses; turėti išsamių žinių apie stresą, jo įveikimą, emocinį intelektą; žinoti psichologinį atsparumą stiprinančius veiksnius, tokius kaip optimizmas, aukštas saviveiksmingumas, emocinis intelektas, socialinė parama ir kt.; suprasti streso įveikos, emocijų valdymo svarbą emociinei ir fizinei gerovei, bendravimui; identifikuoti sudėtingų, neapibrėžtų, rizikingų veiklos sąlygų keliamą stresą ir parinkti tinkamas jo įveikos technikas; rasti problemų sprendimus, pasiekti išsikeltus tikslus esant sudėtingoms, neapibrėžtomis, psichologinę įtampą ir stresą keliančioms sąlygoms; išsaugoti savivertę nesėkmės atvejais.</p>	

2. Socialinės kompetencijos - žinoti komandos formavimo ir efektyvaus komandinio darbo taisykles; žinoti tarpasmeninio pasitikėjimo kūrimo, išsaugojimo bei atkūrimo būdus; supranta skirtingose visuomenėse ir aplinkose priimtinius elgesio kodeksus ir bendravimo taisykles; žinoti empatiško bendravimo principus; žinoti tolerantiško ir pagarbaus elgesio normas; išlaikyti konstruktyvų bendravimą esant sudėtingoms, stresinėms sąlygoms; atlikti įvairius vaidmenis komandoje, tame tarpe būti ir jos vadovu.; parodyti toleranciją ir pagarbą įvairių grupių atstovams; bendradarbiauti esant įvairaus sudėtingumo situacijoms; gerbti kitus be išankstinių nuostatų; demonstruoti sąžiningumą kitų atžvilgiu; analizuoti konfliktus taikydamas įvairius konfliktų analizės modelius; konfliktinėse situacijose siekti visoms pusėms priimtinių sprendimų, daryti kompromisus.

3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos – žinoti įvairias bendravimo internete, informacijos paieškos priemones, bei duomenų bazes; žino saugaus šiuolaikinių informacinių technologijų taikymo galimybes sprendžiant įvairaus sudėtingumo informacijos paieškos užduotis; naudotis įvairiausiomis bendravimo internete priemonėmis, informacijos paieškos šaltiniais, įvairiomis duomenų bazėmis, atlikti tikslingą informacijos internete paiešką, naudodamas paieškos sistemas.; kritiškai vertinti, analizuoti, atrinkti ir išsaugoti rastą informaciją; suprasti mokymosi visą gyvenimą svarbą įvairioms gyvenimo sritims, tokioms kaip darbas, karjera, laisvalaikis ir kt. ; sistemingai planuoti savo mokymosi veiklas, jas koreguoti keičiantis aplinkybėms; stebėti, analizuoti, vertinti ir koreguoti savo mokymosi procesą; pritaikyti įgytas žinias praktikoje; savarankiškai įveikti mokymosi kliūtis; žinoti įvairius karjeros informacijos rinkimo būdus ir priemones; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti apibendrinti informaciją apie savo interesus, vertybes, kompetencijas, gabumus, stipriąsias asmenybės puses, ją panaudoti karjeros galimybių analizei; priimti karjeros sprendimus, kurti įvairios trukmės karjeros planus; suprasti teigiamo savęs vertinimo, įvairių asmenybės konstrukto, tokių kaip interesai, gabumai, vertybės, kompetencijos, reikšmę karjerai ir žino jų pažinimo būdus; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti pasirengti įvairios trukmės veiklos planus, juos operatyviai koreguoti keičiantis aplinkybėms; prioretizuoti veiklas, jų atlikimui efektyviai naudoti turimus laiko išteklius.

<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą.
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama studijuojant pagal pirmosios pakopos aukštojo mokslo programą. Specializacijos kvalifikacija gali būti įgyjama studijuojant pagal aukštosios mokyklos programą (jeigu jos dalį sudaro gidų rengimo programos privalomi dalykai) arba papildomai išklaudius ir atsiskaičius gidų rengimo programos dalykus (ne mažiau kaip 250 val.)
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Mokymo programos trukmė nustatoma vadovaujantis jos įgyvendinimą reglamentuojančiais teisės aktais
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

3. Kvalifikacijos pavadinimas: turizmo vadybininkas, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: organizuotų turistinių kelionių ir kitų turizmo paslaugų rinkinių rengimas ir pardavimas, kelionių realizavimas, turizmo informacijos teikimas</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) rengti organizuotas turistines keliones ir turizmo paslaugų rinkinius; 2) planuoti ir vykdyti kelionių ir atskirų turizmo paslaugų pardavimus; 3) realizuoti keliones; 4) teikti turizmo informaciją turistams ir turizmo informacijos centrų lankytojams.</p> <p>Darbo sąlygos: darbas biure, mobilumas, darbas su įvairiais klientais, iššūkių ir krizių valdymas</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: nėra</p> <p>Darbo priemonės: kompiuteris, programinė įranga, rezervacinės sistemos, ryšio priemonės, biuro įranga, mikrofonas,</p> <p>Papildoma informacija: turizmo vadybininkai galės dirbti kelionių organizavimo (išvykstamojo, atvykstamojo ir vietinio turizmo) ir kelionių pardavimų veiklą vykdančiose įmonėse bei turizmo informacijos centruose</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Organizuotų turistinių kelionių ir kitų turizmo paslaugų rinkinių rengimas (LTKS VI)	Sudaryti organizuotas turistines keliones ir kitus turizmo paslaugų rinkinius	Rinkos tyrimai, tendencijos; turizmo geografijos išmanymas; maršruto planavimas; rinkos ir individualių turistų poreikių

		identifikavimas; kelionės maršruto ir programos sudarymas; pasiūlymų formavimas; darbas su klientais
	Parinkti rinkos ir individualių turistų poreikius atitinkančias paslaugas	Apgyvendinimo, transporto, gido ir kitų paslaugų užsakymai; sutartys su paslaugų teikėjais; klientų konsultavimas
	Nustatyti turizmo produktų kainas	Kelionių išlaidų ir įplaukų skaičiavimai; kainodaros politika, nuolaidų sistemos; konkurencinės aplinkos analizė
Organizuotų turistinių kelionių ir turizmo paslaugų bei jų rinkinių pardavimų valdymas (LTKS VI)	Planuoti kelionių pardavimus	Pardavimų kanalai, būdai; e-pardavimai; sutarčių su kelionių pardavimų agentais/agentūromis sudarymas; planų ir ataskaitų rengimas bei analizė; kelionių rinkodaros veiksmų ir priemonių parinkimas, įvertinant kelionių ypatumus; pasirengimas darbui turizmo mugėse
	Parduoti organizuotas turistines keliones, turizmo paslaugų rinkinius bei turizmo paslaugas klientams	Darbas su rezervacinėmis sistemomis; pardavimų valdymas; klientų poreikių identifikavimas; pasiūlymų formavimas; informacijos apie produktus ir paslaugas paieška, analizė, sisteminimas ir teikimas; konsultavimas; sutarčių su klientais rengimas ir sudarymas; papildomų paslaugų (draudimo ir kt.) pardavimai; ES direktyvos, LR Turizmo įstatymas ir kiti teisės aktai; ryšių su klientais valdymas; įmonės reprezentavimas
	Koordinuoti komunikaciją tarp kelionių organizatorių, kelionių pardavimų agentų/kelionių agentūrų ir turistų	Kainų derinimas su kelionių pardavimo agentais; informacijos apie produktus ir paslaugas agentams teikimas; grįžtamojo ryšio užtikrinimas; savalaikis kelionių organizatorių ir turistų informavimas apie pokyčius bei išskylančias problemas; ryšių su klientais palaikymo principai; darbas turizmo mugėse
Kelionių realizavimas ir priežiūra (LTKS VI)	Vykdyti kelionių vadovų/kelionių organizatorių vietinių	Kelionių vadovo darbo ypatumai; darbuotojų atrankos principai; kelionių vadovų/kelionių

	atstovų atranką ir jų mokymus	organizatoriaus vietinių atstovų mokymų programų sudarymas ir realizavimas
	Vadovauti turistinei grupei	Kelionės maršruto ir programos realizavimas; profesinės etikos normų laikymasis; problemų ir konfliktinių situacijų valdymas; turistų saugumo užtikrinimo reikalavimai; pagalba turistams, atsakomybė už kelionės programos vykdymą; kelionių teisinis reglamentavimas; dokumentų tvarkymas; įmonės reprezentavimas
	Vykdyti kelionių stebėseną	Kelionių organizatorių ir kelionių pardavimo agentų bendradarbiavimas; ES direktyvų, LR Turizmo įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų laikymasis; vartotojų teisių apsauga; komunikacija su paslaugų teikėjais; grįžtamojo ryšio su turistais palaikymas
Informacijos teikimas (LTKS VI)	Teikti kelionės informaciją turistams	Kelionės informacijos teikimo principai ir reikalavimai; informacijos apie kelionės maršruto šalis teikimas (geografiniai, istoriniai, kultūriniai, ekonominiai, politiniai, socialiniai aspektai); praktinė kelionės informacija; informacijos paieška, analizė ir sisteminimas
	Pristatyti Lietuvos ir atskirų jos teritorijų lankytinas vietas bei paslaugas turizmo informacijos centrų lankytojams	Turizmo informacijos centro veikla; LR Turizmo įstatymas ir kiti teisės aktai; informacijos apie teritoriją ir lankytinus objektus paieška, analizė ir sisteminimas; turistinės teritorijos ir lankytinų objektų rinkodara; maršrutų rengimas (automobilių, dviračių, pėsčiųjų, vandens turizmo ir kt.); lankytojų konsultavimas; pasirengimas ir darbas turizmo parodose bei mugėse;
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų	

	<p>ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Tipiniai bendrieji gebėjimai:</p> <p>Asmeninės kompetencijos - turėti galias refleksijos žinias ir suprasti, kad refleksiją galima taikyti įvairioms sritims, tokioms kaip elgesys, savijauta, darbo ir mokymosi rezultatai ir kt.; žinoti įvairias refleksijos technikas, tokias kaip klausimų uždavimas, voratinklis, dienoraštis ir kt.; supranta refleksijos svarbą mokymosi ir darbo rezultatų koregavimui, fizinės ir emocinės savijautos gerinimui, konstruktyviam bendravimui; paaiškinti savo elgesio, savijautos, gautų darbo ir mokymosi rezultatų priežastis; nusistatyti savo stipriąsias ir tobulintinas puses; turėti išsamių žinių apie stresą, jo įveiką, emocinį intelektą; žinoti psichologinį atsparumą stiprinančius veiksnius, tokius kaip optimizmas, aukštas saviveiksmingumas, emocinis intelektas, socialinė parama ir kt.; suprasti streso įveikos, emocijų valdymo svarbą emocinei ir fizinei gerovei, bendravimui; identifikuoti sudėtingų, neapibrėžtų, rizikingų veiklos sąlygų keliamą stresą ir parinkti tinkamas jo įveikos technikas; rasti problemų sprendimus, pasiekti išsikeltus tikslus esant sudėtingoms, neapibrėžtoms, psichologinę įtampą ir stresą keliančioms sąlygoms; išsaugoti savivertę nesėkmės atvejais.</p> <p>2. Socialinės kompetencijos - žinoti komandos formavimo ir efektyvaus komandinio darbo taisykles; žinoti tarpasmeninio pasitikėjimo kūrimo, išsaugojimo bei atkūrimo būdus; supranta skirtingose visuomenėse ir aplinkose priimtinius elgesio kodeksus ir bendravimo taisykles; žinoti empatiško bendravimo principus; žinoti tolerantiško ir pagarbaus elgesio normas; išlaikyti konstruktyvų bendravimą esant sudėtingoms, stresinėms sąlygoms; atlikti įvairius vaidmenis komandoje, tame tarpe būti ir jos vadovu.; parodyti toleranciją ir pagarbą įvairių grupių atstovams; bendradarbiauti esant įvairaus sudėtingumo situacijoms; gerbti kitus be išankstinių nuostatų; demonstruoti sąžiningumą kitų atžvilgiu; analizuoti konfliktus taikydamas įvairius konfliktų analizės modelius; konfliktinėse situacijose siekti visoms pusėms priimtinių sprendimų, daryti kompromisus.</p> <p>3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos – žinoti įvairias bendravimo internete, informacijos paieškos priemones, bei duomenų bazines; žino saugaus šiuolaikinių informacinių technologijų taikymo galimybes sprendžiant įvairaus sudėtingumo informacijos paieškos užduotis; naudotis įvairiausiomis bendravimo internete priemonėmis, informacijos paieškos šaltiniais, įvairiomis duomenų bazėmis, atlikti tikslingą informacijos internete paiešką, naudodamas paieškos sistemas.; kritiškai vertinti, analizuoti, atrinkti ir išsaugoti rastą</p>
--	--

	<p>informaciją; suprasti mokymosi visą gyvenimą svarbą įvairioms gyvenimo sritims, tokioms kaip darbas, karjera, laisvalaikis ir kt. ; sistemingai planuoti savo mokymosi veiklas, jas koreguoti keičiantis aplinkybėms; stebėti, analizuoti, vertinti ir koreguoti savo mokymosi procesą; pritaikyti įgytas žinias praktikoje; savarankiškai įveikti mokymosi kliūtis; žinoti įvairius karjeros informacijos rinkimo būdus ir priemones; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti apibendrinti informaciją apie savo interesus, vertybes, kompetencijas, gabumus, stipriąsias asmenybės puses, ją panaudoti karjeros galimybių analizei; priimti karjeros sprendimus, kurti įvairios trukmės karjeros planus; suprasti teigiamo savęs vertinimo, įvairių asmenybės konstrukto, tokių kaip interesai, gabumai, vertybės, kompetencijos, reikšmę karjerai ir žino jų pažinimo būdus; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti pasirengti įvairios trukmės veiklos planus, juos operatyviai koreguoti keičiantis aplinkybėms; prioretizuoti veiklas, jų atlikimui efektyviai naudoti turimus laiko išteklius.</p>
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal pirmosios pakopos aukštojo mokslo programą
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Mokymo programos trukmė nustatoma vadovaujantis jos įgyvendinimą reglamentuojančiais teisės aktais
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma

4. Kvalifikacijos pavadinimas: turizmo vadybininkas, LTKS VII

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: kelionių organizavimo paslaugų įmonės ar jos padalinio/turizmo informacijos centro veiklos valdymas. Veiklos uždaviniai: 1) rengti turizmo įmonės planus; 2)
--	---

	<p>organizuoti įmonės veiklą ir vykdyti jos kontrolę; 3) rengti organizuotas turistines keliones ir paslaugų rinkinius; 4) valdyti organizuotų turistinių kelionių ir turizmo paslaugų rinkinių pardavimus.</p> <p>Darbo sąlygos: darbas biure, vizitai pas paslaugų teikėjus, kelionės į turizmo mugės.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: nėra</p> <p>Darbo priemonės: kompiuteris, programinė įranga, rezervacinės sistemos, ryšio priemonės, biuro įranga ir kt.</p> <p>Papildoma informacija: turizmo vadybininkai galės dirbti kelionių organizavimo, turizmo paslaugų pardavimo įmonėse, turizmo informacijos centruose, miestų ir rajonų savivaldybių turizmo skyriuose, kitose valstybinėse institucijose</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Turizmo įmonės veiklos planavimas (LTKS VII)	Analizuoti turizmo sektoriaus ir jame veikiančių įmonių veiklą.	Rinkos situacijos ir pokyčių analizė; turizmo sektoriaus tendencijų analizė; ekonominių, socialinių, demografinių, politinių veiksnių ir jų įtakos turizmo sektoriui analizė; duomenų rinkimas, analizė ir sisteminimas; klientų poreikių analizė
	Analizuoti turizmo įmonės veiklos rezultatus.	Įmonės veiklos rezultatai ir jų analizė; ataskaitų analizė; pagrindinių veiklos rodiklių analizė ir vertinimas
	Rengti ir tobulinti turizmo įmonės veiklos planus.	Įmonės veiklą, finansinių išteklių ir pardavimų planavimas; žmogiškųjų išteklių planavimas; kvalifikacijos tobulinimo ir kt. planų rengimas, turizmo įmonės paslaugų kainodaros numatymas
Turizmo įmonės veiklą organizavimas ir kontrolė (LTKS VII)	Organizuoti turizmo įmonės veiklos procesus	Turizmo paslaugų įmonės darbo reglamentų laikymasis; darbo tvarkos taisyklių laikymasis; turizmo paslaugas ir įmonės veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų laikymasis; turizmo verslo etikos normų ir socialinės atsakomybės principų laikymasis.
	Vykdyti turizmo darbuotojų atranką ir jų kvalifikacijos tobulinimą	Įmonės pareigybių ir darbuotojų poreikio vertinimas; darbuotojų atrankos kriterijų nustatymas ir proceso vykdymas; kvalifikacijos tobulinimo organizavimas

	Stebėti ir vertinti paslaugų kokybę	Užduočių formulavimas, delegavimas ir atskaitomybė; paslaugų stebėseną; grįžtamojo ryšio su partneriais ir turistais palaikymas; paslaugų kokybės kriterijų nustatymas; paslaugų kokybės vertinimas; krizinių situacijų valdymas;
Organizuotų turistinių kelionių ir kitų turizmo paslaugų rinkinių rengimas (LTKS VI)	Sudaryti organizuotas turistines keliones ir kitus turizmo paslaugų rinkinius.	Rinkos tyrimai, tendencijos; turizmo geografijos išmanymas; maršruto planavimas; rinkos ir individualių turistų poreikių identifikavimas; kelionės programos sudarymas; pasiūlymų formavimas; darbas su klientais.
	Parinkti rinkos ir individualių turistų poreikius atitinkančias paslaugas.	Apgyvadinimo, transporto, gido ir kitų paslaugų užsakymai; sutartys su paslaugų teikėjais; klientų konsultavimas; Rezervacinė, veiklos valdymo ir kita programinė įranga
	Nustatyti turizmo produktų kainas.	Kelionių išlaidų ir įplaukų skaičiavimai; kainodaros politika, nuolaidų sistemos; konkurencinės aplinkos analizė
Organizuotų turistinių kelionių ir turizmo paslaugų bei jų rinkinių pardavimų valdymas (LTKS VI)	Planuoti kelionių pardavimus	Pardavimų kanalų ir būdų parinkimas; e-pardavimų organizavimas; sutarčių su kelionių pardavimų agentais/agentūromis sudarymas; planų ir ataskaitų rengimas bei analizė
	Parinkti ir realizuoti paslaugų rinkodaros veiksmus bei priemones	Kelionių rinkodaros veiksmų ir priemonių parinkimas, įvertinant kelionių ypatumus; pasirengimas ir darbas turizmo mugėse bei parodose; komunikacija su partneriais ir paslaugų vartotojais
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Tipiniai bendrieji gebėjimai: Asmeninės kompetencijos - turėti galias refleksijos žinias ir suprasti, kad refleksiją galima taikyti įvairioms sritims, tokioms kaip elgesys, savijauta, darbo ir mokymosi rezultatai ir kt.;</p>	

žinoti įvairias refleksijos technikas, tokias kaip klausimų uždavimas, voratinklis, dienoraštis ir kt.; supranta refleksijos svarbą mokymosi ir darbo rezultatų koregavimui, fizinės ir emocinės savijautos gerinimui, konstruktyviam bendravimui; paaiškinti savo elgesio, savijautos, gautų darbo ir mokymosi rezultatų priežastis; nusistatyti savo stipriąsias ir tobulintinas puses; turėti išsamių žinių apie stresą, jo įveiką, emocinį intelektą; žinoti psichologinį atsparumą stiprinančius veiksnius, tokius kaip optimizmas, aukštas saviveiksmingumas, emocinis intelektas, socialinė parama ir kt.; suprasti streso įveikos, emocijų valdymo svarbą emocinei ir fizinei gerovei, bendravimui; identifikuoti sudėtingų, neapibrėžtų, rizikingų veiklos sąlygų keliamą stresą ir parinkti tinkamas jo įveikos technikas; rasti problemų sprendimus, pasiekti išsikeltus tikslus esant sudėtingoms, neapibrėžtoms, psichologinę įtampą ir stresą keliančioms sąlygoms; išsaugoti savivertę nesėkmės atvejais.

2. Socialinės kompetencijos - žinoti komandos formavimo ir efektyvaus komandinio darbo taisykles; žinoti tarpasmeninio pasitikėjimo kūrimo, išsaugojimo bei atkūrimo būdus; supranta skirtingose visuomenėse ir aplinkose priimtinius elgesio kodeksus ir bendravimo taisykles; žinoti empatiško bendravimo principus; žinoti tolerantiško ir pagarbaus elgesio normas; išlaikyti konstruktyvų bendravimą esant sudėtingoms, stresinėms sąlygoms; atlikti įvairius vaidmenis komandoje, tame tarpe būti ir jos vadovu.; parodyti toleranciją ir pagarbą įvairių grupių atstovams; bendradarbiauti esant įvairaus sudėtingumo situacijoms; gerbti kitus be išankstinių nuostatų; demonstruoti sąžiningumą kitų atžvilgiu; analizuoti konfliktus taikydamas įvairius konfliktų analizės modelius; konfliktinėse situacijose siekti visoms pusėms priimtinių sprendimų, daryti kompromisus.

3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos – žinoti įvairias bendravimo internete, informacijos paieškos priemones, bei duomenų bazines; žino saugaus šiuolaikinių informacinių technologijų taikymo galimybes sprendžiant įvairaus sudėtingumo informacijos paieškos užduotis; naudotis įvairiausiomis bendravimo internete priemonėmis, informacijos paieškos šaltiniais, įvairiomis duomenų bazėmis, atlikti tikslingą informacijos internete paiešką, naudodamas paieškos sistemas.; kritiškai vertinti, analizuoti, atrinkti ir išsaugoti rastą informaciją; suprasti mokymosi visą gyvenimą svarbą įvairioms gyvenimo sritims, tokioms kaip darbas, karjera, laisvalaikis ir kt. ; sistemingai planuoti savo mokymosi veiklas, jas koreguoti keičiantis aplinkybėms; stebėti, analizuoti, vertinti ir koreguoti savo mokymosi procesą; pritaikyti įgytas žinias praktikoje; savarankiškai įveikti mokymosi kliūtis; žinoti įvairius karjeros informacijos rinkimo būdus ir priemones;

	<p>suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti apibendrinti informaciją apie savo interesus, vertybes, kompetencijas, gabumus, stipriąsias asmenybės puses, ją panaudoti karjeros galimybių analizei; priimti karjeros sprendimus, kurti įvairios trukmės karjeros planus; suprasti teigiamo savęs vertinimo, įvairių asmenybės konstruktyvų, tokių kaip interesai, gabumai, vertybės, kompetencijos, reikšmę karjerai ir žino jų pažinimo būdus; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti pasirengti įvairios trukmės veiklos planus, juos operatyviai koreguoti keičiantis aplinkybėms; prioretizuoti veiklas, jų atlikimui efektyviai naudoti turimus laiko išteklius.</p>
<p><i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i></p>	<p>Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį.</p>
<p><i>Kvalifikacijos įgijimas</i></p>	<p>Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal antrosios pakopos aukštojo mokslo programą Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant verslo ir viešosios vadybos studijų krypties grupės antrosios pakopos studijose, mokantis neformalioju ar savišvietos būdu arba iš profesinės veiklos patirties.</p>
<p><i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i></p>	<p>Antrosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.</p>
<p><i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.</p>
<p><i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikoma.</p>

II SKYRIUS

SPORTO POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

5. Kvalifikacijos pavadinimas: fizinio aktyvumo instruktoriaus asistentas, LTKS III

<p><i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: pagalbos teikimas fizinio aktyvumo instruktoriui ir sportuojantiems žmonėms fizinio aktyvumo pratybų metu, siekiantiems pagerinti fizinę bei sveikatos būklę. Veiklos uždaviniai: 1) parengti sporto inventorių treniruotėms; 2) teikti pagalbą sportuojantiems asmenims ugdantis konkrečius įgūdžius; 3) teikti pagalbą instruktoriui organizuojant ir įgyvendinant sportininkų treniruočių programas.</p> <p>Darbo sąlygos: dirbama patalpoje arba lauke, darbas yra tiesiogiai susijęs su fiziniu krūviu. Galima konfliktinių situacijų rizika.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: įvairus sporto inventorius ir įranga, mobiliosios aplikacijos, išmanieji įrenginiai (telefonai, laikrodžiai) ir kt.</p> <p>Papildoma informacija: fizinio aktyvumo instruktoriaus asistentas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais, Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymu, kitais kūno kultūrą ir sportą reglamentuojančiais teisės aktais. Jam būtinos šios asmeninės savybės: gebėjimas dirbti individualiai ir komandoje, naudoti konstruktyvius konfliktų sprendimo būdus, laiko valdymas, komunikabilumas ir kt. Veikla atliekama savarankiškai, vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir esant išorinei atlikimo kokybės kontrolei. Įgiję fizinio aktyvumo instruktoriaus asistento kvalifikaciją, asmenys galės dirbti sporto ir fizinio aktyvumo paslaugas teikiančiose įmonėse.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>
<p>Sporto inventoriaus tvarkymas (LTKS III)</p>	<p>Parengti sporto patalpų, aikščių inventorių treniruotėms.</p>	<p>Sporto inventoriaus ir įrangos eksploatavimo taisyklės. Sporto patalpų, aikščių inventoriaus (treniruoklių, treniruoklių priedų, svarmenų, kamuolių, suolelių, barjerų, ritulių, štangų su skridiniais, sporto įrankių, su kuriais atliekama mankšta, fiziniai pratimai ir t.t.) parengimas treniruočių procesui – parinkimas ir komplektavimas pagal sporto šaką, sportinių užsiėmimų pobūdį, vartotojų amžių, ūgį, svorį bei darbo saugos reikalavimus.</p> <p>Fizinio aktyvumo instruktoriaus</p>

	Sutvarkyti sporto patalpų, aikščių inventorių po treniruočių.	<p>asistento darbo vieta.</p> <p>Norminiai aktai, reglamentuojantys higienos reikalavimus įmonėje. Patalpų priežiūrai keliami reikalavimai. Sporto inventoriaus laikymo ir priežiūros reikalavimai. Sporto įrangos, inventoriaus, įrankių valymas valikliais ir dezinfekcijos priemonėmis po užsiėmimo ir darbo dienos pabaigoje, nešiojamo sporto inventoriaus ir įrankių sudėjimas į laikymo vietas. Smulkių gedimų taisymas.</p>
Sportuojančių asmenų treniruočių priežiūra (LTKS III)	Teikti pagalbą sportuojantiems asmenims, ugdantiems konkrečius įgūdžius	<p>Sportuojančių asmenų stebėjimas, ir konsultavimas taisyklingai naudoti inventorių ir įrangą; prireikus, klientų informavimas apie netinkamą įrangos naudojimą ar pratimų atlikimą įgyvendinant saugos ir sveikatos reikalavimus; netaisyklingos pratimų atlikimo technikos koregavimas. Tinkamas reagavimas nelaimingų atsitikimų atveju.</p> <p>Klientų konsultavimas dėl treniruočių intensyvumo ir krūvio didinimo, mažinimo ar palaikymo pagal instruktoriaus parengtą treniruočių planą.</p> <p>Bazinių patarimų teikimas sportuojantiems, kaip užtikrinti treniruočių programos progresą siekiant konkrečių tikslų.</p> <p>Sveiko gyvenimo būdo propagavimas, informacijos apie fizinio aktyvumo, sveikos gyvensenos svarbą, sveikatinimo būdus ir susijusias paslaugas teikimas.</p> <p>Klientų skatinimas įtraukti savo aplinkos žmones į sveikatingumo sferą.</p> <p>Pozityvus komunikavimas ir tinkamas sportuojančiųjų motyvavimas pasirenkant bei</p>

		laikantis tinkamų treniruočių strategijų.
	Teikti pagalbą fizinio aktyvumo instruktoriui organizuojant ir įgyvendinant sportininkų treniruočių programas.	Saugaus ir efektyvaus sveikatingumo treniruočių proceso priežiūra pagal fizinio aktyvumo instruktoriaus sudarytą treniruočių programą. Asmenų stebėjimas treniruočių metu; netaisyklingos pratimų technikos, sporto, treniruočių salės įrangos naudojimo koregavimas ir taisymas.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Tipiniai bendrieji gebėjimai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Asmeninės kompetencijos - žinoti kas yra refleksija ir suprasti jos naudą mokymuisi; su specialisto pagalba siekti apmąstyti savo patirtį; gebėti organizuoti savo veiklą esant sudėtingoms, neapibrėžtoms, psichologinę įtampą ir stresą keliančioms sąlygomis. 2. Socialinės kompetencijos - dirbti komandoje vadovaujant kitiems; siekti spręsti kylančius konfliktus. 3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos - naudotis pagrindinėmis bendravimo internete ir informacijos paieškos priemonėmis; kritiškai vertinti informacijos šaltinius; išsikelti mokymosi tikslus; pasirengti mokymosi planus; naudoti pagrindinius mokymosi metodus, būdus, priemones; su specialisto pagalba gebėti įsivertinti savo interesus, vertybes, kompetencijas, gabumus, stipriąsias asmenybės puses; išsikelti karjeros tikslus; pasirengti trumpalaikius veiklos planus; darbus atlikti laiku. 	
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei</i>	Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti ne žemesnį kaip pagrindinį išsilavinimą.	

<i>taikoma)</i>	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą, neformaliojo ar savišvietos būdu arba darbo vietoje.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Mokymo pagal pirminio profesinio mokymo programą apimtis – ne mažiau kaip 60 kreditų.
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie apibrėžia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų siekiant nurodytos kvalifikacijos mokantis pagal profesinio mokymo programą, darbo vietoje, neformaliojo ar savišvietos būdu, vertinimas vykdomas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

6. Kvalifikacijos pavadinimas: fizinio aktyvumo instruktorius, LTKS IV

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: pagalbos teikimas sportuojantiems žmonėms fizinio aktyvumo pratybų metu, dirbant pagal fizinio aktyvumo specialisto parengtą planą ir instrukcijas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) planuoti saugias ir tinkamas treniruotes pagal kliento poreikius ir fizines galimybes; 2) apmokyti sportuojančiuosius naudotis sporto inventoriumi; 3) teikti pagalbą sportuojantiems asmenims ugdantis konkrečius įgūdžius.</p> <p>Darbo sąlygos: dirbama patalpoje arba lauke, darbas yra tiesiogiai susijęs su fiziniu krūviu ir nervine įtampa. Galima konfliktinių situacijų rizika.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: įvairus sporto inventorių ir įrangą, mobiliosios aplikacijos, išmanieji įrenginiai (telefonai, laikrodžiai) ir kt.</p> <p>Papildoma informacija: fizinio aktyvumo instruktorius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais, Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymu, kitais kūno kultūrą ir sportą reglamentuojančiais teisės aktais. Jam būtinos šios asmeninės savybės: gebėjimas dirbti individualiai ir komandoje, naudoti konstruktyvius konfliktų sprendimo būdus, gebėti valdyti laiką, komunikabilumas ir kt.. Veikla atliekama savarankiškai, prisiimant atsakomybę už veiklos atlikimo procedūrų ir</p>
--	--

	rezultatų kokybę. Įgijęs fizinio aktyvumo instruktoriaus kvalifikaciją, asmuo gali dirbti sporto ir fizinio aktyvumo paslaugas teikiančiose įmonėse.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Sporto inventoriaus tvarkymas, sportuojančiųjų apmokymas juo naudotis (LTKS IV)	Paruošti konkrečioje fizinio aktyvumo veikloje naudojamą inventorių naudoti.	Sporto inventoriaus ir įrangos eksploatavimo taisyklės. Naudojamo inventoriaus parinkimas klientui pagal amžių, lytį, poreikius ir fizinį pasirengimą. Norminiai aktai, reglamentuojantys higienos reikalavimus įmonėje. Patalpų priežiūrai keliami reikalavimai. Technologinių įrenginių naudojimo taisyklės. Aplinkos, kurioje klientai treniruojasi pritaikymas treniruotėms.
	Apmokyti sportuojančiuosius naudotis sporto inventoriumi.	Asmenų supažindinimas su sporto klubų, treniruočių taisyklėmis; asmenų supažindinimas su treniruoklių salėse / baseinuose esančiu inventoriumi. Asmeninio ar grupinio (priklausomai nuo situacijos) įvadinio sportuojančiųjų instruktavimo dėl treniruočių programų ir įrangos naudojimo užtikrinimas. Sportuojančiųjų informavimas, kaip saugiai ir teisingai reikia atlikti pratimus; sportuojančiųjų apmokymas naudotis sporto inventoriumi. Fizinio pratimų atlikimo technikos demonstravimas. Gebėjimas tinkamai reaguoti nelaimingų atsitikimų metu. Sporto įrenginių ir inventoriaus eksploatavimo, saugaus darbo taisyklės.
Sportuojančiųjų asmenų treniruočių priežiūra (LTKS IV)	Sudaryti fizinio tobulinimo planą.	Informacijos apie individualius klientus surinkimas ir patikrinimas (ūgis, svoris, amžius, sveikatos būklė, galimos rizikos);

		<p>surinktos informacijos analizavimas.</p> <p>Fizinio pajėgumo testavimas tam, kad nustatyti kliento fizinės būklės ir įgūdžių lygį.</p> <p>Asmenų individualių motyvų, trumpalaikių, vidutinių ir ilgo laikotarpio, sezoninių sveikatingumo tikslų identifikavimas.</p> <p>Treniruočių programų, atitinkančių konkretaus nario tikslus, poreikius, įvertinant galimą riziką rekomendavimas taikant pratybų programavimo principus.</p> <p>Individualios programos sudarymas ir tinkamų pratimų parinkimas atsižvelgiant į rekomenduojamus krūvius, užtikrinant maksimalų narių saugumą.</p> <p>Bazinių patarimų teikimas nariams, kaip užtikrinti treniruočių programos progresą siekiant konkrečių tikslų; informacijos apie mitybos ir svorio valdymo principus suteikimas.</p> <p>Klientų motyvavimo laikytis pratybų programos strategijos parengimas ir taikymas.</p> <p>Saugių ir tinkamų treniruočių planavimas, pratimų instruktavimas ir įvertinimas.</p>
	<p>Teikti pagalbą sportuojantiems asmenims ugdantis konkrečius įgūdžius.</p>	<p>Asmenų instruktavimas apie saugų ir efektyvų sveikatingumo treniruočių procesą, įrangos naudojimą; loginių ir progresyvių mokymo metodų naudojimas apmokant judesių ir pratimų technikos pagal užsibrėžtus tikslus.</p> <p>Sportuojančių asmenų stebėjimas, pratimų atlikimo technikos koregavimas.</p>

		<p>Sportuojančiųjų konsultavimas dėl treniruočių intensyvumo ir krūvio didinimo ar mažinimo atsižvelgiant į jau vykdomų treniruočių individualius rezultatus ir organizmo atsaką į jas.</p> <p>Įvairių treniravimo metodų, judesių ir pratimų atlikimo technikos demonstravimas.</p> <p>Žinių apie biomechanines, raumenų ir kaulų, kardio-kvėpavimo sistemas, susijusias su judėjimu ir fiziniu aktyvumu taikymas.</p> <p>Pozityvus komunikavimas ir tinkamas sportuojančiųjų motyvavimas pasirenkant bei išlaikant tinkamas treniruočių strategijas.</p> <p>Sveiko gyvenimo būdo propagavimas, informacijos apie fizinio aktyvumo, sveikos gyvensenos svarbą, sveikatinimo būdus ir susijusias paslaugas teikimas.</p> <p>Klientų skatinimas įtraukti savo aplinkos žmones į sveikatingumo sferą.</p> <p>Sporto, treniruočių salės ir pagalbinių patalpų įranga, jos eksploatavimas.</p>
<p><i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i></p>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p>	<p>Tipiniai bendrieji gebėjimai:</p> <p>1. Asmeninės kompetencijos - žinoti kas yra refleksija; suprasti refleksijos svarbą mokymosi ir darbo rezultatų koregavimui; paaiškinti savo elgesio priežastis; koreguoti savo elgesį, atsižvelgiant į refleksijos rezultatus; apmąstyti savo patirtį; panaudoti patirties apmąstymą elgesio korekcijai; žinoti kas yra stresas ir kokie yra konstruktyvūs jo įveikos būdai; suprasti streso įveikos svarbą emocinei ir fizinei gerovei; gebėti</p>

	<p>savarankiškai veikti esant sudėtingoms, neapibrėžtomis, psichologinę įtampą ir stresą keliančioms sąlygoms; taikyti įvairias streso įveikos technikas stresinėse situacijose; įveikti kylančias mokymosi, darbo, karjeros kliūtis; priimti riziką, kaip neišvengiamą reiškinį, kylantį iš šių dienų sparčiai besikeičiančių, sudėtingų, aplinkos sąlygų.</p> <p>2. Socialinės kompetencijos - žinoti komandinio darbo sampratą bei pagrindinius komandinio darbo principus; suprasti savo grupės ar komandos elgesio kodeksą ir bendravimo taisykles; suprasti empatijos svarbą tarpasmeniniams santykiams; suprasti toletancijos svarbą konstruktyviam bendravimui; konstruktyviai bendrauti kintančioje aplinkoje; atlikti komandoje jam priskirtą vaidmenį savarankiškai; rodyti toleranciją ir pagarbą, įvairių grupių atstovams; žinoti pagrindinius konfliktų analizės elementus, tokius kaip konfliktų pobūdis, priežastys, dinamika ir kt.; žinoti konstruktyvius konfliktų sprendimo būdus; naudoti konstruktyvius konfliktų sprendimo būdus, tokius kaip derybos, tarpininkavimas; konstruktyviai spręsti konfliktus.</p> <p>3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos - žinoti pagrindinius mokymosi, darbo, karjeros informacijos šaltinius; žinoti kaip naudojant šiuolaikines informacijos technologijas rasti mokymuisi ir darbui reikalingą informaciją; apsibrėžti informacijos paieškos tikslus, rasti reikalingą informaciją ir ją dalintis su kitais bendravimo platformose; kritiškai vertinti informaciją; žinoti kompetencijos sampratą, sudedamąsias dalis, tokias kaip žinios, gebėjimai, įgūdžiai, nuostatos; suprasti mokymosi visą gyvenimą ir asmeninės karjeros sąsajas; pritaikyti mokymosi metu įgytą patirtį praktinėje veikloje; ieškoti naujų mokymosi galimybių; žinoti įvairias darbo paieškos strategijas, būdus, priemones; žinoti sėkmingam įsitvirtinimui darbo rinkoje reikalingas kompetencijas, asmenybės savybes; išlikti paklausiu darbo rinkoje pasirinktos profesijos rėmuose; žinoti laiko planavimo principus, taisykles, technikas, priemones; įveikti atidėliojimą, užbaigti darbus numatytu laiku, laikytis grafiku, susitarimų.</p>
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti ne žemesnį kaip pagrindinį išsilavinimą.
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą, neformaliojo ar savišvietos būdu arba darbo vietoje.
<i>Rekomenduojama mokymo</i>	Mokymo pagal pirminio profesinio mokymo programą apimtis

<i>apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	– ne mažiau kaip 60 kreditų.
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų siekiant nurodytos kvalifikacijos mokantis pagal profesinio mokymo programą, darbo vietoje, neformalioju ar savišvietos būdu, vertinimas vykdomas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

7. Kvalifikacijos pavadinimas: aukšto meistriško sporto instruktorius, LTKS V

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: darbas su sportininkais pagal aukšto meistriško sporto specialisto parengtą planą ir instrukcijas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) apmokyti sportuojančiuosius naudotis sporto inventoriu; 2) konsultuoti sportuojančius asmenis ugdantis konkrečius įgūdžius; 3) prižiūrėti sportuojančius asmenis treniruočių metu.</p> <p>Darbo sąlygos: darbas gali vykti ir patalpoje, ir lauke, galimos komandiruotės į varžybas, sporto stovyklas ir kt. Darbas pagal slenkantį grafiką, tiesiogiai susijęs su fiziniu krūviu ir psichologine įtampa. Galima konfliktinių situacijų rizika ir jų sprendimas.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę; privalu turėti pirmosios medicinos pagalbos mokymo žinių atestavimo pažymėjimą, žinoti, kaip elgtis ištikus nelaimingam atsitikimui, pagal kompetenciją suteikti pirmąją pagalbą ir pasirūpinti klientu, kad jam būtų suteikta profesionali pagalba. Reikalingas atitinkamas fizinis ir psichologinis pasirengimas.</p> <p>Darbo priemonės: įvairus sporto inventorių ir įrangą, kompiuteris, programinė įranga, išmanieji įrenginiai (telefonai, laikrodžiai).</p> <p>Papildoma informacija: aukšto meistriško sporto instruktorius savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Kūno kultūros ir sporto įstatymu. Privalo laikytis bendrųjų ir specifinių fizinio aktyvumo instruktoriaus darbo vietos saugos ir sveikatos reikalavimų. Įgijęs aukšto meistriško sporto instruktoriaus kvalifikaciją, asmuo gali dirbti sporto ir fizinio aktyvumo paslaugas teikiančiose įmonėse. Kvalifikacija priklausomai nuo sporto šakos būti tobulinama savarankiškai ar stažuotėse, studijuojant aukštojoje mokykloje.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>

<i>vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>		
Sportuojančių asmenų priežiūra treniruočių metu (LTKS V)	Instrukuoti sportuojančius asmenis ugdantis konkrečius įgūdžius	Saugaus ir efektyvaus sveikatingumo treniruočių proceso instruktavimas; įvairių treniravimo metodų demonstravimas; individualios programos parinkimas atsižvelgiant į aukšto meistriškumo sporto specialisto rekomenduojamus krūvius;
	Konsultuoti sportuojančius asmenis treniruočių metu	Sportuojančių asmenų pratimų atlikimo technikos stebėjimas ir koregavimas esant poreikiui; pagalbos teikimas sportuojantiems; informacijos suteikimas taisyklingai naudotis sporto inventoriumi bei infrastruktūra.
Sportuojančių asmenų apmokymas naudotis inventoriumi treniruočių metu (LTKS V)	Parinkti konkrečioje fizinio aktyvumo veikloje naudojamą inventorių	Tinkamus pagal sportuojančio asmens būseną testų parinkimas ir atlikimas, funkcinio ir fizinio pasirengimo fiziniam krūviui įvertinimas bei rezultatų interpretavimas; konkrečioje fizinio aktyvumo veikloje naudojamo inventoriaus parinkimas sportuojantiems asmenims pagal amžių, lytį, poreikius ir fizinį pasirengimą; sporto infrastruktūros bei inventoriaus treniruočių procesui parengimas.
	Apmokyti sportuojančiuosius naudotis sporto inventoriumi	Sportuojančių asmenų supažindinimas su treniruočių patalpose esančiu inventoriumi ir apmokymas naudotis sporto inventoriumi; informavimas, kaip saugiai ir teisingai atlikti pratimus.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą. Tipiniai bendrieji gebėjimai: Asmeninės kompetencijos - turėti galias refleksijos žinias ir	

	<p>suprasti, kad refleksiją galima taikyti įvairioms sritims, tokioms kaip elgesys, savijauta, darbo ir mokymosi rezultatai ir kt.; žinoti įvairias refleksijos technikas, tokias kaip klausimų uždavimas, voratinklis, dienoraštis ir kt.; sįprasta refleksijos svarbą mokymosi ir darbo rezultatų koregavimui, fizinės ir emocinės savijautos gerinimui, konstruktyviam bendravimui; paaiškinti savo elgesio, savijautos, gautų darbo ir mokymosi rezultatų priežastis; nusistatyti savo stipriąsias ir tobulintinas puses; turėti išsamių žinių apie stresą, jo įveiką, emocinį intelektą; žinoti psichologinį atsparumą stiprinančius veiksnius, tokius kaip optimizmas, aukštas saviveiksmingumas, emocinis intelektas, socialinė parama ir kt.; suprasti streso įveikos, emocijų valdymo svarbą emocinei ir fizinei gerovei, bendravimui; identifikuoti sudėtingų, neapibrėžtų, rizikingų veiklos sąlygų keliamą stresą ir parinkti tinkamas jo įveikos technikas; rasti problemų sprendimus, pasiekti išsikeltus tikslus esant sudėtingoms, neapibrėžtoms, psichologinę įtampą ir stresą keliančioms sąlygoms; išsaugoti savivertę nesėkmės atvejais.</p> <p>2. Socialinės kompetencijos - žinoti komandos formavimo ir efektyvaus komandinio darbo taisykles; žinoti tarpasmeninio pasitikėjimo kūrimo, išsaugojimo bei atkūrimo būdus; supranta skirtingose visuomenėse ir aplinkose priimtinius elgesio kodeksus ir bendravimo taisykles; žinoti empatiško bendravimo principus; žinoti tolerantiško ir pagarbaus elgesio normas; išlaikyti konstruktyvų bendravimą esant sudėtingoms, stresinėms sąlygoms; atlikti įvairius vaidmenis komandoje, tame tarpe būti ir jos vadovu.; parodyti toleranciją ir pagarbą įvairių grupių atstovams; bendradarbiauti esant įvairaus sudėtingumo situacijoms; gerbti kitus be išankstinių nuostatų; demonstruoti sąžiningumą kitų atžvilgiu; analizuoti konfliktus taikydamas įvairius konfliktų analizės modelius; konfliktinėse situacijose siekti visoms pusėms priimtinių sprendimų, daryti kompromisus.</p> <p>3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos – žinoti įvairias bendravimo internete, informacijos paieškos priemones, bei duomenų bazes; žitiino saugaus šiuolaikinių informacinių technologijų taikymo galimybes sprendžiant įvairaus sudėtingumo informacijos paieškos užduotis; naudotis įvairiausiomis bendravimo internete priemonėmis, informacijos paieškos šaltiniais, įvairiomis duomenų bazėmis, atlikti tikslingą informacijos internete paiešką, naudodamas paieškos sistemas.; kritiškai vertinti, analizuoti, atrinkti ir išsaugoti rastą informaciją; suprasti mokymosi visą gyvenimą svarbą įvairioms gyvenimo sritims, tokioms kaip darbas, karjera, laisvalaikis ir kt. ; sistemingai planuoti savo mokymosi veiklas, jas koreguoti keičiantis aplinkybėms; stebėti, analizuoti, vertinti ir koreguoti savo mokymosi procesą; pritaikyti įgytas žinias</p>
--	---

	<p>praktikoje; savarankiškai įveikti mokymosi kliūtis; žinoti įvairius karjeros informacijos rinkimo būdus ir priemones; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti apibendrinti informaciją apie savo interesus, vertybes, kompetencijas, gabumus, stipriąsias asmenybės puses, ją panaudoti karjeros galimybių analizei; priimti karjeros sprendimus, kurti įvairios trukmės karjeros planus; suprasti teigiamo savęs vertinimo, įvairių asmenybės konstrukto, tokių kaip interesai, gabumai, vertybės, kompetencijos, reikšmę karjerai ir žino jų pažinimo būdus; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti pasirengti įvairios trukmės veiklos planus, juos operatyviai koreguoti keičiantis aplinkybėms; prioretizuoti veiklas, jų atlikimui efektyviai naudoti turimus laiko išteklius.</p>
<p><i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i></p>	<p>Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą.</p>
<p><i>Kvalifikacijos įgijimas</i></p>	<p>Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal neformaliojo ugdymo programą ar savišvietos būdu arba iš profesinės veiklos patirties.</p>
<p><i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i></p>	<p>Mokymo programos trukmė nustatoma vadovaujantis jos įgyvendinimą reglamentuojančiais teisės aktais</p>
<p><i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.</p>
<p><i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikoma.</p>

8. Kvalifikacijos pavadinimas: aukšto meistriškumo sporto specialistas, LTKS VI

<p><i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: darbas su vaikais ir suaugusiais, jų ugdymas ir sportinei veiklai reikalingų įgūdžių lavinimas. Veiklos uždaviniai: 1) nustatyti ir įvertinti vaikų ir suaugusių funkcines galias; 2) rengti treniruočių programas; 3) vesti individualias ir grupines treniruotes vaikams ir suaugusiems; 4)</p>
---	--

	<p>parengti sporto renginio, stovyklos programą; 5) organizuoti sporto renginių ir stovyklų dalyvių fizinių saugumą; 6) organizuoti sporto renginių ir stovyklų aprūpinimą reikiama sportine įranga ir inventoriumi.</p> <p>Darbo sąlygos: darbas gali vykti ir patalpoje, ir lauke, galimos komandiruotės į varžybas, sporto stovyklas ir kt. Darbas tiesiogiai susijęs su fiziniu krūviu ir psichologine įtampa. Galima konfliktinių situacijų rizika ir jų sprendimas.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygele; privalu turėti pirmosios medicinos pagalbos mokymo žinių atestavimo pažymėjimą, žinoti, kaip elgtis ištikus nelaimingam atsitikimui, pagal kompetenciją suteikti pirmąją pagalbą ir pasirūpinti klientu, kad jam būtų suteikta profesionali pagalba. Reikalingas atitinkamas fizinis ir psichologinis pasirengimas.</p> <p>Darbo priemonės: įvairus sporto inventorius ir įranga, kompiuteris, programinė įranga, išmanieji įrenginiai (telefonai, laikrodžiai).</p> <p>Papildoma informacija: aukšto meistriškumo sporto specialistas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Kūno kultūros ir sporto įstatymu ir kitais teisės aktais savo profesijos ribose. Įgijęs aukšto meistriškumo sporto specialisto kvalifikaciją, asmuo gali dirbti sporto šakos treneriu sporto mokyklose, sporto klubuose, sveikatingumo treneriu, bendrojo ugdymo mokyklose neformalaus ugdymo mokytoju, profesinėse, aukštesniosiose mokyklose, kolegijose, papildomojo vaikų ugdymo sportinėse įstaigose, valstybinėse, privačiose ir visuomeninėse sporto organizacijose.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Vaikų ir suaugusių fizinių galių nustatymas ir įvertinimas (LTKS VI)	Įvertinti žmogaus organizmo funkcijas	Vaikų ir suaugusių funkcinių galių vertinimas, individualizuotų fizinių krūvių pritaikymas ir operatyvus koregavimas esant poreikiui.
	Įvertinti procesus, vykstančius žmogaus organizme, atliekant skirtingus fizinius pratimus	Judėsių valdymo principų taikymas, tinkamų mokymo ir judamųjų gebėjimų lavinimo metodų treniravimo tikslams pasiekti parinkimas, sportinės technikos ir taktikos klaidų priežausčių identifikavimas bei tinkamas jų taisymo būdų koregavimas.
Vaikų ir suaugusių treniravimas (LTKS VI)	Parengti treniruočių programas vaikams ir	Įvairiose sporto šakose efektyviai naudojamas inventorius; sporto

	suaugusiesiems.	šakų technikų ypatumai (krepšinio, lengvosios atletikos, plaukimo ir t.t.); treniruočių plano sudarymas, numatant treniruočių intensyvumą ir krūvį; ergogeninių priemonių, skatinančių sportininkų organizmo galių didėjimą ir greitinančias atsigavimą po krūvių parinkimas ir jų veiksmingumo nustatymas.
	Vesti individualias ir grupines treniruotes vaikams ir suaugusiesiems.	Sporto patalpų, aikščių, inventoriaus treniruočių procesui užtikrinimas; saugių ir efektyvių sveikatinimo treniruočių vedimas įvairaus amžiaus ir meistriškumo sportininkams; neformalaus ugdymo programų įvairaus amžiaus grupėms organizavimas; traumų prevencijos taikymas; treniravimo procese įvairių pedagoginio ir psichologinio poveikio metodų taikymas..
Sporto renginių ir stovyklų organizavimas (LTKS VI)	Parengti sporto renginio, stovyklos programą.	Sporto šakos varžybu/čempionatų sistemos išmanymas; sporto renginio ar stovyklos programos sudarymas, organizavimas ir vykdymas; efektyvus žmogiškųjų, finansinių, infrastruktūros ir informacinių technologinių išteklių panaudojimas.
	Vykdėti sporto renginius ir stovyklas	Sporto šakos veiklų organizavimas, naudojamos įrangos ir inventoriaus išmanymas; įvairių sporto šakų technikų žinojimas (krepšinio, lengvosios atletikos, plaukimo ir t.t.); saugaus elgesio taisyklių išmanymas ir laikymasis; saugios, sportininko emocinį, socialinį, intelektualinį, dvasinį vystymąsi palaikančio ugdymo (-si) aplinkos kūrimas; rūpinimasis sporto renginių ir stovyklų dalyvių saugumu bei aprūpinimas reikiama sportine įranga ir inventoriumi.

<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Pasirinktos sporto šakos vaikų ir suaugusių treniravimas (LTKS VI)	Įvertinti sportuojančių asmenų fizinį pajėgumą	Funkcinio ir fizinio pasirengimo fiziniam krūviui įvertinimas bei rezultatų interpretavimas; tinkamos pagal asmens fizinį pajėgumą sporto šakos parinkimas; konkrečioje sportinėje veikloje naudojamo inventoriaus parinkimas
	Vesti individualias ir grupines treniruotes įvairaus amžiaus ir meistriskumo grupėms	Konkrečioje sporto šakoje naudojamas inventorių; konkretios sporto šakos technikų ypatumai (baidarių ir kanojų irklavimas; slidinėjimas ir biatlonas; buriavimas; dviračių sportas; irklavimas; kulkinis šaudymas; orientavimosi sportas; beisbolas; futbolas; ledo ritulys; rankinis; boksas; dziudo ir savigynos imtynės; graikų-romėnų ir laisvosios imtynės; kultūrizmas ir sunkioji atletika; gimnastika; sportinė aerobika; sportiniai šokiai; krepšinis; stalo tenisas; tenisas; tinklinis; lengvoji atletika; plaukimas; dailusis čiuožimas; fechtavimasis; meninė gimnastika; regbis; šiuolaikinė penkiakovė ir t.t.); treniruočių plano sudarymas, numatant treniruočių intensyvumą ir krūvį..
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Tipiniai bendrieji gebėjimai: Asmeninės kompetencijos - turėti galias refleksijos žinias ir suprasti, kad refleksiją galima taikyti įvairioms sritims, tokioms kaip elgesys, savijauta, darbo ir mokymosi rezultatai ir kt.; žinoti įvairias refleksijos technikas, tokias kaip klausimų uždavimas, voratinklis, dienoraštis ir kt.; sįprasta refleksijos svarbą mokymosi ir darbo rezultatų koregavimui, fizinės ir emocinės savijautos gerinimui, konstruktyviam bendravimui; paaiškinti savo elgesio, savijautos, gautų darbo ir mokymosi</p>	

	<p>rezultatų priežastis; nusistatyti savo stipriąsias ir tobulintinas puses; turėti išsamių žinių apie stresą, jo įveiką, emocinį intelektą; žinoti psichologinį atsparumą stiprinančius veiksnius, tokius kaip optimizmas, aukštas saviveiksmingumas, emocinis intelektas, socialinė parama ir kt.; suprasti streso įveikos, emocijų valdymo svarbą emocinei ir fizinei gerovei, bendravimui; identifikuoti sudėtingų, neapibrėžtų, rizikingų veiklos sąlygų keliamą stresą ir parinkti tinkamas jo įveikos technikas; rasti problemų sprendimus, pasiekti išsikeltus tikslus esant sudėtingoms, neapibrėžtomis, psichologinę įtampą ir stresą keliančioms sąlygoms; išsaugoti savivertę nesėkmės atvejais.</p> <p>2. Socialinės kompetencijos - žinoti komandos formavimo ir efektyvaus komandinio darbo taisykles; žinoti tarpasmeninio pasitikėjimo kūrimo, išsaugojimo bei atkūrimo būdus; supranta skirtingose visuomenėse ir aplinkose priimtinius elgesio kodeksus ir bendravimo taisykles; žinoti empatiško bendravimo principus; žinoti tolerantiško ir pagarbaus elgesio normas; išlaikyti konstruktyvų bendravimą esant sudėtingoms, stresinėms sąlygoms; atlikti įvairius vaidmenis komandoje, tame tarpe būti ir jos vadovu.; parodyti toleranciją ir pagarbą įvairių grupių atstovams; bendradarbiauti esant įvairaus sudėtingumo situacijoms; gerbti kitus be išankstinių nuostatų; demonstruoti sąžiningumą kitų atžvilgiu; analizuoti konfliktus taikydamas įvairius konfliktų analizės modelius; konfliktinėse situacijose siekti visoms pusėms priimtinių sprendimų, daryti kompromisus.</p> <p>3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos – žinoti įvairias bendravimo internete, informacijos paieškos priemones, bei duomenų bazines; žitiino saugaus šiuolaikinių informacinių technologijų taikymo galimybes sprendžiant įvairaus sudėtingumo informacijos paieškos užduotis; naudotis įvairiausiomis bendravimo internete priemonėmis, informacijos paieškos šaltiniais, įvairiomis duomenų bazėmis, atlikti tikslingą informacijos internete paiešką, naudodamas paieškos sistemas.; kritiškai vertinti, analizuoti, atrinkti ir išsaugoti rastą informaciją; suprasti mokymosi visą gyvenimą svarbą įvairioms gyvenimo sritims, tokioms kaip darbas, karjera, laisvalaikis ir kt. ; sistemingai planuoti savo mokymosi veiklas, jas koreguoti keičiantis aplinkybėms; stebėti, analizuoti, vertinti ir koreguoti savo mokymosi procesą; pritaikyti įgytas žinias praktikoje; savarankiškai įveikti mokymosi kliūtis; žinoti įvairius karjeros informacijos rinkimo būdus ir priemones; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti apibendrinti informaciją apie savo interesus, vertybes, kompetencijas,</p>
--	--

	<p>gabumus, stipriąsias asmenybės puses, ją panaudoti karjeros galimybių analizei; priimti karjeros sprendimus, kurti įvairios trukmės karjeros planus; suprasti teigiamo savęs vertinimo, įvairių asmenybės konstrukto, tokių kaip interesai, gabumai, vertybės, kompetencijos, reikšmę karjerai ir žino jų pažinimo būdus; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti pasirengti įvairios trukmės veiklos planus, juos operatyviai koreguoti keičiantis aplinkybėms; prioretizuoti veiklas, jų atlikimui efektyviai naudoti turimus laiko išteklius.</p>
<p><i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i></p>	<p>Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą.</p>
<p><i>Kvalifikacijos įgijimas</i></p>	<p>Kvalifikacijos vienetų sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant sporto studijų krypties grupės pirmosios pakopos studijose, mokantis neformaliojo arba savišvietos būdais, arba iš profesinės veiklos patirties.</p>
<p><i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i></p>	<p>Pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.</p>
<p><i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.</p>
<p><i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikoma</p>

9. Kvalifikacijos pavadinimas: fizinio aktyvumo specialistas, LTKS VI

<p><i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: asmens fizinis ir psichinis ugdymas ar sveikatą stiprinanti aktyvi fizinė veikla, šviečiant visuomenę sporto, fizinio aktyvumo ir jais pasiekiamo sveikatos stiprinimo klausimais.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) sudaryti individualias programas, planus, instrukcijas sportuojantiems asmenims; 2) organizuoti ir vykdyti treniruočių programas įvairaus amžiaus grupėms; 3) apmokyti sportuojančiuosius naudotis sporto inventoriumi; 4) vykdyti masinius sporto renginius; 4) organizuoti neformalaus ugdymo sporto ir fizinio aktyvumo programas visuomenei.</p> <p>Darbo sąlygos: dirbama patalpoje ir lauke, galimos komandiruotės į varžybas, sporto stovyklas ir kt. Galimas</p>
---	--

	<p>darbas pagal slenkantį grafiką, tiesiogiai susijęs su fiziniu krūviu ir psichologine įtampa.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę; privalu žinoti, kaip elgtis ištikus nelaimingam atsitikimui, pagal kompetenciją suteikti pirmąją pagalbą ir pasirūpinti klientu, kad jam būtų suteikta profesionali pagalba. Reikalingas fizinis ir psichologinis pasirengimas.</p> <p>Darbo priemonės: įvairus sporto inventorius ir įranga, kompiuteris, programinė įranga, išmanieji įrenginiai (telefonai, laikrodžiai) ir kt.</p> <p>Papildoma informacija: fizinio aktyvumo specialistas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Kūno kultūros ir sporto įstatymu ir kitais teisės aktais savo profesijos ribose. Įgijęs aukšto meistriškumo sporto specialisto kvalifikaciją, asmuo gali dirbti sporto šakos treneriu sporto mokyklose, sporto klubuose, sveikatingumo treneriu, bendrojo ugdymo mokyklose neformalaus ugdymo mokytoju, profesinėse, aukštesniosiose mokyklose, kolegijose, papildomojo vaikų ugdymo sportinėse įstaigose, valstybinėse, privačiose ir visuomeninėse sporto organizacijose.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Individualių programų, planų, instrukcijų sportuojantiems asmenims rengimas (LTKS VI)	Įvertinti žmogaus organizmo funkcijas	Vaikų ir suaugusių funkcinų galių vertinimas, individualizuotų fizinių krūvių pritaikymas ir operatyvus koregavimas esant poreikiui; sportuojančiam asmeniui pritaikyto mitybos plano sudarymas.
	Įvertinti procesus, vykstančius žmogaus organizme, atliekant skirtingus fizinius pratimus	Judėsių valdymo principų taikymas, tinkamų mokymo ir judamųjų gebėjimų lavinimo metodų treniravimo tikslams pasiekti parinkimas, sportinės technikos ir taktikos klaidų priežausčių identifikavimas bei tinkamas jų taisymo būdų koregavimas.
Įvairaus amžiaus asmenų treniravimas (LTKS VI)	Apmokyti sportuojančiuosius naudotis sporto inventoriumi	Asmenų apmokymas naudotis su treniruoklių salėse esančiu inventoriumi; saugaus ir teisingo fizinio aktyvumo pratimų atlikimo apmokymas.
	Organizuoti ir vykdyti treniruočių programas įvairaus amžiaus grupėms	Sporto patalpų, aikščių, inventoriaus treniruočių procesui paruošimas; saugių ir efektyvių sveikatinimo treniruočių vedimas

		įvairaus amžiaus asmenims; traumų prevencijos taikymas.
Visuomenės ugdymas pasitelkiant sportą ir fizinį aktyvumą (LTKS VI)	Vykdyti masinius sporto renginius	Rinkos stebėjimas, įvairaus amžiaus grupių asmenų sportavimo ir fizinio aktyvumo poreikio vertinimas, masinių sporto renginių organizavimas ir vykdymas; tinkamas komunikacijos priemonių apie vykdomus sporto renginius parinkimas; efektyvus žmogiškųjų, finansinių, infrastruktūros bei informacinių technologinių išteklių panaudojimas.
	Vykdyti neformalaus ugdymo sporto ir fizinio aktyvumo programas visuomenei	Visuomenės supažindinimas su įvairiomis treniravimo metodikomis vykdant neformalų ugdymą; sportuojančių asmenų stebėjimas, pratimų atlikimo technikos koregavimas; neformalaus ugdymo sporto ir fizinio aktyvumo klausimais kursų organizavimas.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Tipiniai bendrieji gebėjimai: Asmeninės kompetencijos - turėti galias refleksijos žinias ir suprasti, kad refleksiją galima taikyti įvairioms sritims, tokioms kaip elgesys, savijauta, darbo ir mokymosi rezultatai ir kt.; žinoti įvairias refleksijos technikas, tokias kaip klausimų uždavimas, voratinklis, dienoraštis ir kt.; suprasti refleksijos svarbą mokymosi ir darbo rezultatų koregavimui, fizinės ir emocinės savijautos gerinimui, konstruktyviam bendravimui; paaiškinti savo elgesio, savijautos, gautų darbo ir mokymosi rezultatų priežastis; nusistatyti savo stipriąsias ir tobulintinas puses; turėti išsamių žinių apie stresą, jo įveikimą, emocinį intelektą; žinoti psichologinį atsparumą stiprinančius veiksnius, tokius kaip optimizmas, aukštas saviveiksmingumas, emocinis intelektas, socialinė parama ir kt.; suprasti streso įveikos, emocijų valdymo svarbą emocinei ir fizinei gerovei, bendravimui; identifikuoti sudėtingų, neapibrėžtų, rizikingų veiklos sąlygų keliamą stresą ir parinkti tinkamas jo įveikos technikas; rasti problemų sprendimus, pasiekti išsikeltus tikslus</p>	

	<p>esant sudėtingoms, neapibrėžtoms, psichologinę įtampą ir stresą keliančioms sąlygoms; išsaugoti savivertę nesėkmės atvejais.</p> <p>2. Socialinės kompetencijos - žinoti komandos formavimo ir efektyvaus komandinio darbo taisykles; žinoti tarpasmeninio pasitikėjimo kūrimo, išsaugojimo bei atkūrimo būdus; supranta skirtingose visuomenėse ir aplinkose priimtinus elgesio kodeksus ir bendravimo taisykles; žinoti empatiško bendravimo principus; žinoti tolerantiško ir pagarbaus elgesio normas; išlaikyti konstruktyvų bendravimą esant sudėtingoms, stresinėms sąlygoms; atlikti įvairius vaidmenis komandoje, tame tarpe būti ir jos vadovu.; parodyti toleranciją ir pagarbą įvairių grupių atstovams; bendradarbiauti esant įvairaus sudėtingumo situacijoms; gerbti kitus be išankstinių nuostatų; demonstruoti sąžiningumą kitų atžvilgiu; analizuoti konfliktus taikydamas įvairius konfliktų analizės modelius; konfliktinėse situacijose siekti visoms pusėms priimtinių sprendimų, daryti kompromisus.</p> <p>3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos – žinoti įvairias bendravimo internete, informacijos paieškos priemones, bei duomenų bazes; žitiino saugaus šiuolaikinių informacinių technologijų taikymo galimybes sprendžiant įvairaus sudėtingumo informacijos paieškos užduotis; naudotis įvairiausiomis bendravimo internete priemonėmis, informacijos paieškos šaltiniais, įvairiomis duomenų bazėmis, atlikti tikslingą informacijos internete paiešką, naudodamas paieškos sistemas.; kritiškai vertinti, analizuoti, atrinkti ir išsaugoti rastą informaciją; suprasti mokymosi visą gyvenimą svarbą įvairioms gyvenimo sritims, tokioms kaip darbas, karjera, laisvalaikis ir kt. ; sistemingai planuoti savo mokymosi veiklas, jas koreguoti keičiantis aplinkybėms; stebėti, analizuoti, vertinti ir koreguoti savo mokymosi procesą; pritaikyti įgytas žinias praktikoje; savarankiškai įveikti mokymosi kliūtis; žinoti įvairius karjeros informacijos rinkimo būdus ir priemones; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti apibendrinti informaciją apie savo interesus, vertybes, kompetencijas, gabumus, stipriąsias asmenybės puses, ją panaudoti karjeros galimybių analizei; priimti karjeros sprendimus, kurti įvairios trukmės karjeros planus; suprasti teigiamo savęs vertinimo, įvairių asmenybės konstrukto, tokių kaip interesai, gabumai, vertybės, kompetencijos, reikšmę karjerai ir žino jų pažinimo būdus; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti pasirengti įvairios</p>
--	--

	trukmės veiklos planus, juos operatyviai koreguoti keičiantis aplinkybėms; prioretizuoti veiklas, jų atlikimui efektyviai naudoti turimus laiko išteklius.
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą.
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant sporto studijų krypčių grupės pirmosios pakopos studijose, mokantis neformaliojo arba savišvietos būdais, arba iš profesinės veiklos patirties.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

10. Kvalifikacijos pavadinimas: sporto vadybininkas, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: sporto renginių planavimas ir rinkodara, sporto organizacijos/klubo veiklos organizavimas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) organizuoti sporto renginius ir stovyklas; 2) organizuoti savanorių darbą; 3) spręsti dėl trenerių, sportininkų, organizacijos personalo siuntimo į tarptautines varžybas bei įvairius čempionatus; 4) ieškoti ir pritraukti rėmėjus; 5) skatinti visuomenės susidomėjimą atstovaujama sporto šaka.</p> <p>Darbo sąlygos: darbas gali vykti ir patalpoje, ir lauke, galimos komandiruotės į varžybas, sporto stovyklas, nepastovus darbo laiko grafikas (galimas ir savaitgaliais bei vėlyvu paros metu). Galima konfliktinių situacijų rizika ir jų sprendimas.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: kompiuteris, programinė įranga, įvairios duomenų bazės, ryšio priemonės.</p> <p>Papildoma informacija: Įgiję kvalifikaciją asmenys galės dirbti sporto posektoriuje, taip pat dirbti pagal savo kompetenciją kitose paslaugų verslo įmonėse, jų paslaugų organizavimo,</p>
--	--

	pardavimo, pirkimo, rinkodaros padaliniuose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Sporto renginių ir stovyklų organizavimas (LTKS VI)	Vykdyti sporto renginius ir stovyklas	Rinkos situacijos, socialinių – demografinių pokyčių bei tendencijų sporto sektoriuje, visuomenės poreikių analizavimas; sporto renginiams reikalingų paslaugų teikėjų paieška, atranka ir sutarčių rengimas (renginių vedėjai, įrangos tiekėjai, atlikėjai, maitinimo ir kitų paslaugų teikėjai); derybų su papildomų paslaugų teikėjais vedimas; sporto renginio išlaidų skaičiavimas.
	Parengti sporto renginio ar stovyklos vietą	Sporto renginio ar stovyklos vietos parinkimas; patalpų sporto renginiui parengimas ir dekoravimas; leidimų reikalingų leidimų suderinimas ir gavimas; saugaus sporto renginio ar stovyklos užtikrinimas.
Trenerių, sportininkų ir savanorių darbo organizavimas (LTKS VI)	Koordinuoti sporto renginio ar stovyklos komandos darbą.	Probleminių situacijų valdymas; grįžtamojo ryšio su paslaugų teikėjais ir žiūrovais palaikymas; sporto renginio ar stovyklos kokybės užtikrinimas; savanorių darbą organizavimas; sporto organizacijos/klubo veiklos planavimas; savanorių paieška, apmokymai, veiklos organizavimas ir motyvavimas
	Organizuoti trenerių, sportininkų bei darbuotojų siuntimą į tarptautines varžybas, įvairius čempionatus	Sporto organizacijos/klubo darbuotojų motyvavimo būdai, veiklos vertinimas; trenerių ir sportininkų aprūpinimas reikiama is ištekliais dalyvavimui varžybose ir čempionatuose; sporto organizacijos atstovavimas nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu
Sporto plėtros/masiškumo skatinimas (LTKS VI)	Analizuoti sporto renginių pasiūlą ir rinkos poreikius	Sporto renginių pasiūlos ir paklausos analizavimas; naujų technologijų ir įrangos taikymo galimybių vertinimas; sporto

		<p>renginių kainodaros strategijos rengimas, atstovaujamos sporto šakos duomenų apie visuomenės srautus ir poreikius rinkimas, sisteminimas, analizavimas ir vertinimas; grįžtamojo ryšio su partneriais, rėmėjais ir klientais palaikymas.</p>
	<p>Pristatyti ir reklamuoti sporto šakos renginius bei paslaugas</p>	<p>Sporto organizacijos/klubo vykdomos veiklos rinkodara; atstovaujamos sporto šakos konkurencingumo vertinimas. rėmėjų paieškos vykdymas; vykdomų paslaugų pasiūlos formavimas ir išskirtinumo komunikavimas; klientų paieška.</p>
	<p>Rengti projektus sporto organizacijos/klubo plėtrai</p>	<p>Inicijuoti ir tinkamai įgyvendinti sporto verslo projektus, siekiant konkrečių veiklos rezultatų; žmogiškųjų, finansinių, infrastruktūros ir informacinių organizacijos išteklių efektyvus naudojimas.</p>
<p><i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i></p>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Tipiniai bendrieji gebėjimai: Asmeninės kompetencijos - turėti galias refleksijos žinias ir suprasti, kad refleksiją galima taikyti įvairioms sritims, tokioms kaip elgesys, savijauta, darbo ir mokymosi rezultatai ir kt.; žinoti įvairias refleksijos technikas, tokias kaip klausimų uždavimas, voratinklis, dienoraštis ir kt.; sįprasta refleksijos svarbą mokymosi ir darbo rezultatų koregavimui, fizinės ir emocinės savijautos gerinimui, konstruktyviam bendravimui; paašškinti savo elgesio, savijautos, gautų darbo ir mokymosi rezultatų priežastis; nusistatyti savo stipriąsias ir tobulintinas puses; turėti išsamių žinių apie stresą, jo įveiką, emocinį intelektą; žinoti psichologinį atsparumą stiprinančius veiksnius, tokius kaip optimizmas, aukštas saviveiksmingumas, emocinis intelektas, socialinė parama ir kt.; suprasti streso įveikos, emocijų valdymo svarbą emocinei ir fizinei gerovei, bendravimui; identifikuoti sudėtingų, neapibrėžtų, rizikingų veiklos sąlygų keliamą stresą ir parinkti tinkamas jo įveikos technikas; rasti problemų sprendimus, pasiekti išsikeltus tikslus esant sudėtingoms, neapibrėžtomis, psichologinę įtampą ir</p>	

	<p>stresą keliančioms sąlygoms; išsaugoti savivertę nesėkmės atvejais.</p> <p>2. Socialinės kompetencijos - žinoti komandos formavimo ir efektyvaus komandinio darbo taisykles; žinoti tarpasmeninio pasitikėjimo kūrimo, išsaugojimo bei atkūrimo būdus; supranta skirtingose visuomenėse ir aplinkose priimtinius elgesio kodeksus ir bendravimo taisykles; žinoti empatiško bendravimo principus; žinoti tolerantiško ir pagarbaus elgesio normas; išlaikyti konstruktyvų bendravimą esant sudėtingoms, stresinėms sąlygoms; atlikti įvairius vaidmenis komandoje, tame tarpe būti ir jos vadovu.; parodyti toleranciją ir pagarbą įvairių grupių atstovams; bendradarbiauti esant įvairaus sudėtingumo situacijoms; gerbti kitus be išankstinių nuostatų; demonstruoti sąžiningumą kitų atžvilgiu; analizuoti konfliktus taikydamas įvairius konfliktų analizės modelius; konfliktinėse situacijose siekti visoms pusėms priimtinių sprendimų, daryti kompromisus.</p> <p>3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos – žinoti įvairias bendravimo internete, informacijos paieškos priemones, bei duomenų bazes; žino saugaus šiuolaikinių informacinių technologijų taikymo galimybes sprendžiant įvairaus sudėtingumo informacijos paieškos užduotis; naudotis įvairiausiomis bendravimo internete priemonėmis, informacijos paieškos šaltiniais, įvairiomis duomenų bazėmis, atlikti tikslingą informacijos internete paiešką, naudodamas paieškos sistemas.; kritiškai vertinti, analizuoti, atrinkti ir išsaugoti rastą informaciją; suprasti mokymosi visą gyvenimą svarbą įvairioms gyvenimo sritims, tokioms kaip darbas, karjera, laisvalaikis ir kt. ; sistemingai planuoti savo mokymosi veiklas, jas koreguoti keičiantis aplinkybėms; stebėti, analizuoti, vertinti ir koreguoti savo mokymosi procesą; pritaikyti įgytas žinias praktikoje; savarankiškai įveikti mokymosi kliūtis; žinoti įvairius karjeros informacijos rinkimo būdus ir priemones; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti apibendrinti informaciją apie savo interesus, vertybes, kompetencijas, gabumus, stipriąsias asmenybės puses, ją panaudoti karjeros galimybių analizei; priimti karjeros sprendimus, kurti įvairios trukmės karjeros planus; suprasti teigiamo savęs vertinimo, įvairių asmenybės konstrukto, tokių kaip interesai, gabumai, vertybės, kompetencijos, reikšmę karjerai ir žino jų pažinimo būdus; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti pasirengti įvairios trukmės veiklos planus, juos operatyviai koreguoti keičiantis</p>
--	---

	aplinkybėms; prioretizuoti veiklas, jų atlikimui efektyviai naudoti turimus laiko išteklius.
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą.
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetų sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant verslo vadybos studijų kryptį grupės pirmosios pakopos studijose, mokantis neformaliojo arba savišvietos būdais, arba iš profesinės veiklos patirties.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Pirmosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

11. Kvalifikacijos pavadinimas: aukšto meistriško sporto specialistas, LTKS VII

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: vadovavimas sportininko aukšto meistriško sporto pratyboms, kuriomis tobulinamos fizinės ir psichinės sportininko savybės bei įgūdžiai, siekiant pasirengti aukšto meistriško sporto varžyboms ir (ar) dalyvavimas jose.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) vadovauti rengiant treniruočių programas; 2) koordinuoti aukšto meistriško sportininkų individualias ir grupines treniruotes; 3) atlikti tyrimus sportininkų treniravimo modelių veiksmingumui ir sąveikai su parengtumu nustatyti; 4) koordinuoti aukšto meistriško sportininkų dalyvavimą sporto renginiuose, stovyklose; 5) užtikrinti reikiamos sportinės įrangos ir inventoriaus aprūpinimą.</p> <p>Darbo sąlygos: darbas gali vykti ir patalpoje, ir lauke, galimos komandiruotės į varžybas, sporto stovyklas ir kt. Darbas pagal individualų grafiką, tiesiogiai susijęs su fiziniu krūviu ir psichologine įtampa. Galima konfliktinių situacijų rizika ir jų sprendimas.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygėlę; privalu turėti pirmosios medicinos pagalbos mokymo žinių</p>
--	--

	<p>atestavimo pažymėjimą, žinoti, kaip elgtis ištikus nelaimingam atsitikimui, pagal kompetenciją suteikti pirmąją pagalbą ir pasirūpinti klientu, kad jam būtų suteikta profesionali pagalba. Reikalingas atitinkamas fizinis ir psichologinis pasirengimas.</p> <p>Darbo priemonės: įvairus sporto inventorių ir įrangą, kompiuteris, programinė įranga, išmanieji įrenginiai (telefonai, laikrodžiai).</p> <p>Papildoma informacija: aukšto meistriskumo sporto specialistas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Kūno kultūros ir sporto įstatymu. Įgijęs aukšto meistriskumo sporto specialisto kvalifikaciją, asmuo gali dirbti sportininkų treniravimo technologijų tyrėjais, akademinų įstaigų dėstytojais, aukščiausios kvalifikacijos treneriais Lietuvos ar užsienio viešo ar privataus sektoriaus institucijose. .</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Vaikų ir suaugusių treniravimas (LTKS VII)	Analizuoti treniruočių programas vaikams ir suaugusiesiems	Įvairiose sporto šakose naudojamo inventoriaus poreikio analizė; sporto šakų technikų vertinimas (krepšinio, lengvosios atletikos, plaukimo ir t.t.); treniruočių plano sudarymas, numatant treniruočių intensyvumą ir krūvį priklausomai nuo amžiaus ir meistriskumo; sportuojančiųjų asmenų specifinių funkcinių galių ir limituojančių veiksmų analizavimas ir vertinimas; naujausių sportininkų treniravimo, judamųjų gebėjimų lavinimo metodų taikymas.
	Koordinuoti individualias ir grupines aukšto meistriskumo sportininkų treniruotes.	Sporto patalpų, aikščių, inventoriaus treniruočių procesui užtikrinimas; šiuolaikinių sportininkų treniravimo principų bei sportininkų daugiamečio treniravimo tarpinių modelių taikymas; sportininkų individualaus treniravimo valdymo taikytinus metodų parinkimas; traumų prevencijos užtikrinimas; judesių valdymo priežastinius funkcinius ryšius analizavimas.
Sportuojančiųjų asmenų treniravimo modelių veiksmingumo ir sąveikos su	Analizuoti ir vertinti žmogaus organizmo funkcines sąsajas	Naujausių sportininkų treniravimo, judamųjų gebėjimų lavinimo metodų taikymas ir

parengtumu tyrimų atlikimas		analizė; sportuojančių asmenų funkcinų galių vertinimas, individualizuotų fizinių krūvių pritaikymas ir operatyvus koregavimas esant poreikiui.
	Tirti ir vertinti sportuojančiųjų specifines funkcinės galias ir limituojančius veiksnius	Individualizuotų fizinių krūvių sportuojantiems asmenims parengimas ir taikymas; tinkamų mokymo ir judamųjų gebėjimų lavinimo metodų treniravimo tikslams pasiekti parinkimas, sportinės technikos ir taktikos klaidų priežasčių identifikavimas bei tinkamas jų taisymo būdų koregavimas.
	Analizuoti judesių valdymo priežastinius funkcinis ryšius.	Šiuolaikinių sportininkų treniravimo principų, sportininkų daugiamečio treniravimo tarpsnių modelių taikymas; sportininkų individualių parengtumo privalumų ir trūkumų, pagrįdžiant sportininkų meistriškumo tobulėjimo kryptis parinkimas.
Sporto renginių ir stovyklų vykdymas (LTKS VII)		
	Vykdyti individualias ir grupines treniruotes	Individualių ir grupinių treniruočių įvairaus amžiaus ir meistriškumo grupėms vykdymas pasirengimui dalyvauti nacionaliniuose, tarptautiniuose sporto renginiuose bei stovyklose.
	Vykdyti aukšto meistriškumo sportininkų atranką dalyvavimui sporto renginiuose bei stovyklose	Sporto šakos varžybu/čempionatų organizavimas ir vykdymas; sportininkų dalyvavimo nacionalinėse, tarptautinėse varžybose bei įvairiuose čempionatuose ar stovyklose atranka atsižvelgiant į fizines galias ir pasiektus sportinius rezultatus.
	Vykdyti sportinės įrangos ir inventoriaus analizę	Sporto šakai reikalingos bei naudojamos įrangos ir inventoriaus aprūpinimas bei efektyvus naudojimas; saugios, sportininko emocinį, socialinį, intelektualinį, dvasinį vystymąsi palaikančio ugdymo (-si) aplinkos kūrimas.

<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
<p>Pasirinktos sporto šakos vaikų ir suaugusių treniravimas (LTKS VII)</p>	<p>Vykdyti individualių ir grupinių treneriočių įvairaus amžiaus ir meistriskumo grupėms vertinimą</p>	<p>Konkrečioje sporto šakoje naudojamao inventorius poreikio vertinimas; konkrečios sporto šakos technikų analizė (baidarių ir kanojų irklavimas; slidinėjimas ir biatlonas; buriavimas; dviračių sportas; irklavimas; kulkinis šaudymas; orientavimosi sportas; beisbolas; futbolas; ledo ritulys; rankinis; boksas; dziudo ir savigynos imtynės; graikų-romėnų ir laisvosios imtynės; kultūrizmas ir sunkioji atletika; gimnastika; sportinė aerobika; sportiniai šokiai; krepšinis; stalo tenisas; tenisas; tinklinis; lengvoji atletika; plaukimas; dailusis čiuožimas; fechtavimasis; meninė gimnastika; regbis; šiuolaikinė penkiakovė ir t.t.); sudarytų treneriočių planų vertinimas, numatant treneriočių intensyvumą ir krūvį; sportininkų funkcinių galių vertinimas.</p>
<p><i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i></p>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Tipiniai bendrieji gebėjimai: Asmeninės kompetencijos - turėti galias refleksijos žinias ir suprasti, kad refleksiją galima taikyti įvairioms sritims, tokioms kaip elgesys, savijauta, darbo ir mokymosi rezultatai ir kt.; žinoti įvairias refleksijos technikas, tokias kaip klausimų uždavimas, voratinklis, dienoraštis ir kt.; sįprasta refleksijos svarbą mokymosi ir darbo rezultatų koregavimui, fizinės ir emocinės savijautos gerinimui, konstruktyviam bendravimui; paaiškinti savo elgesio, savijautos, gautų darbo ir mokymosi rezultatų priežastis; nusistatyti savo stipriąsias ir tobulintinas puses; turėti išsamių žinių apie stresą, jo įveiką, emocinį intelektą; žinoti psichologinį atsparumą stiprinančius veiksnius, tokius kaip optimizmas, aukštas saviveiksmingumas, emocinis intelektas, socialinė parama ir kt.; suprasti streso įveikos, emocijų valdymo svarbą emocinei ir fizinei gerovei, bendravimui; identifikuoti sudėtingų, neapibrėžtų, rizikingų veiklos sąlygų keliamą stresą ir parinkti tinkamas jo įveikos technikas; rasti problemų sprendimus, pasiekti išsikeltus tikslus</p>	

	<p>esant sudėtingoms, neapibrėžtoms, psichologinę įtampą ir stresą keliančioms sąlygoms; išsaugoti savivertę nesėkmės atvejais.</p> <p>2. Socialinės kompetencijos - žinoti komandos formavimo ir efektyvaus komandinio darbo taisykles; žinoti tarpasmeninio pasitikėjimo kūrimo, išsaugojimo bei atkūrimo būdus; supranta skirtingose visuomenėse ir aplinkose priimtinus elgesio kodeksus ir bendravimo taisykles; žinoti empatiško bendravimo principus; žinoti tolerantiško ir pagarbaus elgesio normas; išlaikyti konstruktyvų bendravimą esant sudėtingoms, stresinėms sąlygoms; atlikti įvairius vaidmenis komandoje, tame tarpe būti ir jos vadovu.; parodyti toleranciją ir pagarbą įvairių grupių atstovams; bendradarbiauti esant įvairaus sudėtingumo situacijoms; gerbti kitus be išankstinių nuostatų; demonstruoti sąžiningumą kitų atžvilgiu; analizuoti konfliktus taikydamas įvairius konfliktų analizės modelius; konfliktinėse situacijose siekti visoms pusėms priimtinių sprendimų, daryti kompromisus.</p> <p>3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos – žinoti įvairias bendravimo internete, informacijos paieškos priemones, bei duomenų bazes; žitiino saugaus šiuolaikinių informacinių technologijų taikymo galimybes sprendžiant įvairaus sudėtingumo informacijos paieškos užduotis; naudotis įvairiausiomis bendravimo internete priemonėmis, informacijos paieškos šaltiniais, įvairiomis duomenų bazėmis, atlikti tikslingą informacijos internete paiešką, naudodamas paieškos sistemas.; kritiškai vertinti, analizuoti, atrinkti ir išsaugoti rastą informaciją; suprasti mokymosi visą gyvenimą svarbą įvairioms gyvenimo sritims, tokioms kaip darbas, karjera, laisvalaikis ir kt. ; sistemingai planuoti savo mokymosi veiklas, jas koreguoti keičiantis aplinkybėms; stebėti, analizuoti, vertinti ir koreguoti savo mokymosi procesą; pritaikyti įgytas žinias praktikoje; savarankiškai įveikti mokymosi kliūtis; žinoti įvairius karjeros informacijos rinkimo būdus ir priemones; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti apibendrinti informaciją apie savo interesus, vertybes, kompetencijas, gabumus, stipriąsias asmenybės puses, ją panaudoti karjeros galimybių analizei; priimti karjeros sprendimus, kurti įvairios trukmės karjeros planus; suprasti teigiamo savęs vertinimo, įvairių asmenybės konstrukto, tokių kaip interesai, gabumai, vertybės, kompetencijos, reikšmę karjerai ir žino jų pažinimo būdus; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti pasirengti įvairios</p>
--	--

	trukmės veiklos planus, juos operatyviai koreguoti keičiantis aplinkybėms; prioretizuoti veiklas, jų atlikimui efektyviai naudoti turimus laiko išteklius.
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti ne žemesnį kaip bakalauro ar jam prilyginamą išsilavinimą.
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant sporto studijų kryptių grupės antrosios pakopos studijose, mokantis neformaliojo arba savišvietos būdais, arba iš profesinės veiklos patirties.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Antrosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu.
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

12. Kvalifikacijos pavadinimas: sporto vadybininkas, LTKS VII

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: sporto renginių ir sporto organizacijos/klubo valdymas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) koordinuoti sporto renginių, stovyklų ir organizacijos/klubo veiklą; 2) vykdyti trenerių, sportininkų, organizacijos personalo dalyvavimo nacionalinėse, tarptautinėse varžybose, įvairiuose čempionatuose stebėseną bei prognozavimą; 3) rengti sporto organizacijos/klubo strateginius planus; 4) analizuoti visuomenės susidomėjimą atstovaujama sporto šaka; 5) atstovauti sporto organizacijai/klubui nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu.</p> <p>Darbo sąlygos: darbas gali vykti ir patalpoje, ir lauke, galimos komandiruotės į varžybas, sporto stovyklas ir kt. Galima konfliktinių situacijų rizika ir jų sprendimas.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Darbo priemonės: kompiuteris, programinė įranga, įvairios duomenų bazės, ryšio priemonės.</p> <p>Papildoma informacija: Įgiję kvalifikaciją asmenys galės dirbti sporto posektoriuje, taip pat dirbti pagal savo kompetenciją</p>
--	--

	kitose paslaugų verslo įmonėse, jų paslaugų organizavimo, pardavimo, pirkimo, rinkodaros padaliniuose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Sporto organizacijos/klubo veiklos strateginis planavimas (LTKS VII)	Analizuoti ir vertinti sporto organizacijos/klubo veiklos rezultatus.	Sporto organizacijos/klubo veiklos duomenų rinkimas, analizė ir sisteminimas; pagrindinių veiklos rodiklių vertinimas; ataskaitų rengimas.
	Rengti sporto organizacijos/klubo veiklos strateginius planus.	Sporto organizacijos/klubo finansinių rodiklių analizavimas, paslaugų paketų sudarymas; sporto organizacijos/klubo paslaugų kainodaros sudarymas; krizinių situacijų ir rizikų valdymas.
	Formuoti žmogiškųjų išteklių politiką.	Užduočių sporto organizacijos/klubo darbuotojams formulavimas, delegavimas ir atskaitomybė; žmogiškųjų išteklių poreikio vertinimas ir planavimas; darbuotojų atrankos kriterijų rengimas ir procesų valdymas; organizacijos/klubo darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikio nustatymas ir organizavimas.
	Valdyti teikiamų sporto paslaugų kokybę	Teikiamų sporto paslaugų monitoringas; grįžtamojo ryšio su partneriais, rėmėjais ir klientais palaikymas ir kokybės užtikrinimas.
Sporto renginių, stovyklų organizavimas (LTKS VII)	Koordinuoti sporto organizacijos/klubo vykdomų renginių ir stovyklų, veiklą	Etiškų, sąžiningų, novatoriškų bei geruoju valdymu grįstų sporto renginių bei stovyklų organizavimas ir vykdymas; žmogiškųjų, finansinių, infrastruktūros ir informacinių organizacijos išteklių efektyvus panaudojimas..
	Vykdyti trenerių, sportininkų, organizacijos personalo dalyvavimo nacionalinėse bei tarptautinėse varžybose, įvairiuose čempionatuose monitoringą	Trenerių ir sportininkų dalyvavimo nacionalinėse, tarptautinėse varžybose bei įvairiuose čempionatuose organizavimas, pasiektų rezultatų analizė bei prognozavimas; sporto organizacijos/klubo žmogiškųjų

		bei finansinių išteklių efektyvus valdymas.
Sporto plėtros/masiškumo skatinimas (LTKS VII)	Atstovauti organizaciją nacionaliniu ir tarptautiniu mastu	Federacijos/asociacijos, nacionalinės ir tarptautinės varžybos, įvairūs čempionatai, konferencijos, visuomeninės organizacijos ir kt.; savarankiškas dalyvavimas arba delegavimas sporto organizacijos/klubo darbuotojams; derybų valdymas; komunikacija su partneriais ir paslaugų vartotojais.
	Vykdyti rėmėjų pritraukimą	Sutarčių sudarymas su rėmėjais; sutarčių ir užduočių įgyvendinimo delegavimas organizacijos/klubo personalui; organizacijos/klubo personalo ataskaitų rengimas; atstovaujamos sporto šakos rinkodara, sporto orgaizacijos teikiamų paslaugų ar produkto paketo parengimas rėmėjams.
	Analizuoti visuomenės susidomėjimą atstovaujama sporto šaka	Rinkos situacija ir pokyčiai, sporto sektoriaus naujovės, socialiniai – demografiniai pokyčiai ir tendencijos sporto sektoriuje, sporto šakos ypatumai ir pokyčiai, visuomenės poreikiai.
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Tipiniai bendrieji gebėjimai: Asmeninės kompetencijos - turėti galias refleksijos žinias ir suprasti, kad refleksiją galima taikyti įvairioms sritims, tokioms kaip elgesys, savijauta, darbo ir mokymosi rezultatai ir kt.; žinoti įvairias refleksijos technikas, tokias kaip klausimų uždavimas, voratinklis, dienoraštis ir kt.; siprasta refleksijos svarbą mokymosi ir darbo rezultatų koregavimui, fizinės ir emocinės savijautos gerinimui, konstruktyviam bendravimui; paaiškinti savo elgesio, savijautos, gautų darbo ir mokymosi rezultatų priežastis; nusistatyti savo stipriąsias ir tobulintinas</p>	

	<p>pusės; turėti išsamių žinių apie stresą, jo įveiką, emocinį intelektą; žinoti psichologinį atsparumą stiprinančius veiksnius, tokius kaip optimizmas, aukštas saviveiksmingumas, emocinis intelektas, socialinė parama ir kt.; suprasti streso įveikos, emocijų valdymo svarbą emocinei ir fizinei gerovei, bendravimui; identifikuoti sudėtingų, neapibrėžtų, rizikingų veiklos sąlygų keliamą stresą ir parinkti tinkamas jo įveikos technikas; rasti problemų sprendimus, pasiekti išsikeltus tikslus esant sudėtingoms, neapibrėžtomis, psichologinę įtampą ir stresą keliančioms sąlygoms; išsaugoti savivertę nesėkmės atvejais.</p> <p>2. Socialinės kompetencijos - žinoti komandos formavimo ir efektyvaus komandinio darbo taisykles; žinoti tarpasmeninio pasitikėjimo kūrimo, išsaugojimo bei atkūrimo būdus; supranta skirtingose visuomenėse ir aplinkose priimtinius elgesio kodeksus ir bendravimo taisykles; žinoti empatiško bendravimo principus; žinoti tolerantiško ir pagarbaus elgesio normas; išlaikyti konstruktyvų bendravimą esant sudėtingoms, stresinėms sąlygoms; atlikti įvairius vaidmenis komandoje, tame tarpe būti ir jos vadovu.; parodyti toleranciją ir pagarbą įvairių grupių atstovams; bendradarbiauti esant įvairaus sudėtingumo situacijoms; gerbti kitus be išankstinių nuostatų; demonstruoti sąžiningumą kitų atžvilgiu; analizuoti konfliktus taikydamas įvairius konfliktų analizės modelius; konfliktinėse situacijose siekti visoms pusėms priimtinių sprendimų, daryti kompromisus.</p> <p>3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos – žinoti įvairias bendravimo internete, informacijos paieškos priemones, bei duomenų bazines; žitiino saugaus šiuolaikinių informacinių technologijų taikymo galimybes sprendžiant įvairaus sudėtingumo informacijos paieškos užduotis; naudotis įvairiausiomis bendravimo internete priemonėmis, informacijos paieškos šaltiniais, įvairiomis duomenų bazėmis, atlikti tikslingą informacijos internete paiešką, naudodamas paieškos sistemas.; kritiškai vertinti, analizuoti, atrinkti ir išsaugoti rastą informaciją; suprasti mokymosi visą gyvenimą svarbą įvairioms gyvenimo sritims, tokioms kaip darbas, karjera, laisvalaikis ir kt. ; sistemingai planuoti savo mokymosi veiklas, jas koreguoti keičiantis aplinkybėms; stebėti, analizuoti, vertinti ir koreguoti savo mokymosi procesą; pritaikyti įgytas žinias praktikoje; savarankiškai įveikti mokymosi kliūtis; žinoti įvairius karjeros informacijos rinkimo būdus ir priemones; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti apibendrinti informaciją apie savo interesus, vertybes, kompetencijas, gabumus, stipriąsias asmenybės puses, ją panaudoti karjeros</p>
--	---

	galimybių analizei; priimti karjeros sprendimus, kurti įvairios trukmės karjeros planus; suprasti teigiamo savęs vertinimo, įvairių asmenybės konstrukto, tokių kaip interesai, gabumai, vertybės, kompetencijos, reikšmę karjerai ir žino jų pažinimo būdus; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti pasirengti įvairios trukmės veiklos planus, juos operatyviai koreguoti keičiantis aplinkybėms; prioretizuoti veiklas, jų atlikimui efektyviai naudoti turimus laiko išteklius.
<i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i>	Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį.
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant verslo vadybos studijų kryptių grupės antrosios pakopos studijose, mokantis neformaliojo arba savišvietos būdais, arba iš profesinės veiklos patirties.
<i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	Antrosios pakopos studijų trukmė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu. Mokymuisi darbo vietoje, neformaliojo ar savišvietos būdais – ne mažiau kaip 1 metai, jei asmuo yra įgijęs ne verslo vadybos magistro kvalifikacinį laipsnį, arba jam prilygintą aukštojo mokslo kvalifikaciją, ne mažiau kaip 2 metai, jei asmuo yra įgijęs verslo vadybos profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį, arba jam prilygintą aukštojo mokslo kvalifikaciją, ne mažiau kaip 4 metai, jei asmuo yra įgijęs ne verslo vadybos profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį, arba jam prilygintą aukštojo mokslo kvalifikaciją arba ne mažiau kaip 6 metai, jei asmuo yra įgijęs vidurinį išsilavinimą
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma

III SKYRIUS

PRAMOGŲ IR POILSIO PASLAUGŲ POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

13. Kvalifikacijos pavadinimas: pramogų ir poilsio paslaugų organizatorius, LTKS IV

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: pramogų ir poilsio organizavimas. Veiklos uždaviniai: 1) planuoti pramogų ir poilsio veiklas; 2) organizuoti pramogas ir poilsį; 3) vykdyti pramogų ir poilsio paslaugų pardavimus. Darbo sąlygos: mobilios darbo vietos, galimos aktyvios specifinės veiklos, darbas su įvairių tipų žmonėmis Ypatingi reikalavimai sveikatai: nėra Darbo priemonės: kompiuteris, ryšio priemonės, mikrofonas, prezentacinė ir kita įranga Papildoma informacija: įgiję pramogų ir poilsio organizatoriaus kvalifikaciją, asmenys galės dirbti pramogų ir poilsio paslaugų, įrenginių eksploatavimo bei laisvalaikio ir pramogų įrangos nuomos įmonėse</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Pramogų ir poilsio paslaugų planavimas (LTKS IV)	Parinkti klientų pageidavimus atitinkančias paslaugas	Bendravimas su klientais; klientų poreikių identifikavimas; paslaugų pasiūlos rinkoje analizė; pasiūlymų klientui formavimas
	Sudaryti paslaugų ar jų rinkinių sąmatas	Išlaidų skaičiavimas; konkurencinės aplinkos analizė; kainų nustatymas.
	Sudaryti sutartis su klientais ir paslaugų teikėjais.	Paslaugų teikėjų paieška ir atranka; paslaugų užsakymų vykdymas; sutarčių sąlygų derinimas, sutarčių pasirašymas;
Pramogų ir poilsio paslaugų organizavimas (LTKS IV)	Organizuoti laisvalaikio renginius	Renginių scenarijaus parengimas; paslaugų teikėjų veiklos koordinavimas; įvairių renginio scenarijuje numatytų veiklų organizavimas; renginio vedimas; renginių vedimo metodikos ir etikos normų laikymasis; darbas su įvairių amžiaus, interesų grupių renginių dalyviais
	Organizuoti pramogų ir poilsio veiklas	Atrakcionų ir teminių parkų veiklų organizavimas; įvairių laisvalaikio veiklų organizavimas; animatorių veikla; darbas su aktyvių veiklų organizavimui reikalinga įranga bei priemonėmis; informacijos apie saugios veiklos ir naudojimosi inventoriu taisyklės teikimas vartotojams

Pramogų ir poilsio paslaugų pardavimas (LTKS IV)	Analizuoti pramogų ir poilsio paslaugų rinką	Pramogų ir poilsio paslaugų pasiūlos analizė; konkurencinės aplinkos analizė; naujų technologijų ir įrangos taikymo galimybės.
	Organizuoti pramogų ir poilsio paslaugų pardavimą.	Paslaugų pasiūlymų rengimas; kainų nustatymas; paslaugų pardavimų būdų bei vietų parinkimas; klientų paieška
	Pristatyti ir reklamuoti renginius bei paslaugas.	Rėmimo būdų ir priemonių parinkimas; paslaugų pristatymai mugėse ir parodose.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Azartinių lošimų organizavimas (LTKS IV)	Vesti azartinius lošimus.	Azartinių lošimų organizavimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų laikymasis; krupjė darbo aprašo laikymasis; ruletės ir kortų lošimų taisyklių laikymasis; stalo lošimų taisyklių laikymasis; darbas su lošimų įranga; praloštų ir laimėtų lošimo žetonų surinkimas ir išdavimas
	Valdyti lošimų eigą.	Informacijos apie lošimo namų bei skirtingų lošimų taisykles klientams teikimas; klientų aptarnavimo standartų laikymasis; stresinių situacijų valdymas; konfliktinių situacijų valdymas ir sprendimų priėmimas;
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Tipiniai bendrieji gebėjimai: Asmeninės kompetencijos - turėti galias refleksijos žinias ir suprasti, kad refleksiją galima taikyti įvairioms sritims, tokioms kaip elgesys, savijauta, darbo ir mokymosi rezultatai ir kt.; žinoti įvairias refleksijos technikas, tokias kaip klausimų uždavimas, voratinklis, dienoraštis ir kt.; supranta refleksijos svarbą mokymosi ir darbo rezultatų koregavimui, fizinės ir emocinės savijautos gerinimui, konstruktyviam bendravimui; paaiškinti savo elgesio, savijautos, gautų darbo ir mokymosi rezultatų priežastis; nusistatyti savo stipriąsias ir tobulintinas puses; turėti išsamių žinių apie stresą, jo įveiką, emocinį</p>	

	<p>intelektą; žinoti psichologinį atsparumą stiprinančius veiksnius, tokius kaip optimizmas, aukštas saviveiksmingumas, emocinis intelektas, socialinė parama ir kt.; suprasti streso įveikos, emocijų valdymo svarbą emocinei ir fizinei gerovei, bendravimui; identifikuoti sudėtingų, neapibrėžtų, rizikingų veiklos sąlygų keliamą stresą ir parinkti tinkamas jo įveikos technikas; rasti problemų sprendimus, pasiekti išsikeltus tikslus esant sudėtingoms, neapibrėžtoms, psichologinę įtampą ir stresą keliančioms sąlygoms; išsaugoti savivertę nesėkmės atvejais.</p> <p>2. Socialinės kompetencijos - žinoti komandos formavimo ir efektyvaus komandinio darbo taisykles; žinoti tarpasmeninio pasitikėjimo kūrimo, išsaugojimo bei atkūrimo būdus; supranta skirtingose visuomenėse ir aplinkose priimtinus elgesio kodeksus ir bendravimo taisykles; žinoti empatiško bendravimo principus; žinoti tolerantiško ir pagarbaus elgesio normas; išlaikyti konstruktyvų bendravimą esant sudėtingoms, stresinėms sąlygoms; atlikti įvairius vaidmenis komandoje, tame tarpe būti ir jos vadovu.; parodyti toleranciją ir pagarbą įvairių grupių atstovams; bendradarbiauti esant įvairaus sudėtingumo situacijoms; gerbti kitus be išankstinių nuostatų; demonstruoti sąžiningumą kitų atžvilgiu; analizuoti konfliktus taikydamas įvairius konfliktų analizės modelius; konfliktinėse situacijose siekti visoms pusėms priimtinių sprendimų, daryti kompromisus.</p> <p>3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos – žinoti įvairias bendravimo internete, informacijos paieškos priemones, bei duomenų bazes; žino saugaus šiuolaikinių informacinių technologijų taikymo galimybes sprendžiant įvairaus sudėtingumo informacijos paieškos užduotis; naudotis įvairiausiomis bendravimo internete priemonėmis, informacijos paieškos šaltiniais, įvairiomis duomenų bazėmis, atlikti tikslingą informacijos internete paiešką, naudodamas paieškos sistemas.; kritiškai vertinti, analizuoti, atrinkti ir išsaugoti rastą informaciją; suprasti mokymosi visą gyvenimą svarbą įvairioms gyvenimo sritims, tokioms kaip darbas, karjera, laisvalaikis ir kt. ; sistemingai planuoti savo mokymosi veiklas, jas koreguoti keičiantis aplinkybėms; stebėti, analizuoti, vertinti ir koreguoti savo mokymosi procesą; pritaikyti įgytas žinias praktikoje; savarankiškai įveikti mokymosi kliūtis; žinoti įvairius karjeros informacijos rinkimo būdus ir priemones; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti apibendrinti informaciją apie savo interesus, vertybes, kompetencijas, gabumus, stipriąsias asmenybės puses, ją panaudoti karjeros galimybių analizei; priimti karjeros sprendimus, kurti įvairios</p>
--	--

	<p>trukmės karjeros planus; suprasti teigiamo savęs vertinimo, įvairių asmenybės konstrukčių, tokių kaip interesai, gabumai, vertybės, kompetencijos, reikšmę karjerai ir žino jų pažinimo būdus; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti pasirengti įvairios trukmės veiklos planus, juos operatyviai koreguoti keičiantis aplinkybėms; prioretizuoti veiklas, jų atlikimui efektyviai naudoti turimus laiko išteklius.</p>
<p><i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i></p>	<p>Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti ne žemesnį kaip pagrindinį išsilavinimą.</p>
<p><i>Kvalifikacijos įgijimas</i></p>	<p>Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo ar neformaliojo profesinio mokymo programą, darbo veiklos arba darbo vietoje.</p>
<p><i>Rekomenduojama mokymo apimtis kvalifikacijai įgyti</i></p>	<p>Mokymo pagal pirminio profesinio mokymo programą apimtis – ne mažiau kaip 110 kreditų.</p>
<p><i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų siekiant nurodytos kvalifikacijos mokantis pagal profesinio mokymo programą, darbo vietoje, neformaliojo ar savišvietos būdu, vertinimas vykdomas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.</p>
<p><i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikoma.</p>

14. Kvalifikacijos pavadinimas: renginių vadybininkas, LTKS VI

<p><i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: renginių planavimas, valdymas ir rinkodara. Veiklos uždaviniai: 1) parengti renginių projektus; 2) valdyti renginių projektus; 3) vykdyti renginių rinkodarą Darbo sąlygos: mobili darbo vieta, nepastovus darbo laiko grafikas (galimas darbas vakarais ir naktimis), darbas su įvairių tipų klientais Ypatingi reikalavimai sveikatai: nėra Darbo priemonės: kompiuteris, specializuota įranga, ryšio priemonės Papildoma informacija: renginių vadybininkas gali dirbti renginių organizavimo įmonėse, koncertų, konferencijų centruose, kitose įmonėse arba vykdyti individualią veiklą;</p>
---	--

	svarbūs planavimo, vadovavimo ir koordinavimo gebėjimai	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Renginių projektų rengimas (LTKS VI)	Rengti renginių koncepcijas ir programas	Renginių tipai; renginiai verslui (įmonių šventės, komandų formavimo, įmonių ir jų produktų pristatymo renginiai, konferencijos); asmeninės šventės; atviri laisvalaikio renginiai; renginio programos/scenarijaus rengimas; bendravimas su klientais; klientų poreikių išsiaiškinimas; bendravimo su įvairaus tipo žmonėmis ypatumai
	Užsakyti renginiams reikalingas paslaugas	Renginiams reikalingų paslaugų teikėjų paieška ir atranka (renginių vedėjai, įrangos tiekėjai, atlikėjai, maitinimo ir kitų paslaugų teikėjai); saugos užtikrinimas; sutarčių su paslaugų teikėjais sudarymas; komunikaciniai gebėjimai; atsakomybės ribos
	Rengti renginių sąmatas	Renginio išlaidų skaičiavimai; kainų nustatymas; sutarčių su renginių užsakovais sudarymas
Renginių projektų valdymas (LTKS VI)	Valdyti renginio programos vykdymą	Projektų valdymo pagrindai; renginio organizavimo komandos sudarymas; funkcijų paskirstymas; laiko valdymas; komandinis darbas; renginio biudžeto valdymas
	Parengti renginio vietą	Renginio vietos parinkimas; patalpų/ atviro renginio vietos parengimas ir dekoravimas; būtinių leidimų gavimas, planuojamų veiklų derinimas su renginio vietos valdytojais; vietos atitikimas renginio koncepcijai
	Koordinuoti renginių organizavimo komandos darbą	Komandinis darbas; probleminių situacijų valdymas; grįžtamojo ryšio su klientais palaikymas; renginio kokybės užtikrinimas
Renginių rinkodara (LTKS VI)	Analizuoti renginių rinką	Renginių pasiūlos analizė; naujovės ir tendencijos renginių organizavimo versle; naujų technologijų ir įrangos taikymo galimybės

	Valdyti pardavimus	Produktų bei paslaugų portfelio valdymas ir optimizavimas; renginių kainodaros strategija; paslaugų pasiūlos formavimas; paslaugų išskirtinumo komunikavimas; klientų paieška
	Pristatyti ir reklamuoti renginius bei paslaugas	Rėmimo būdų ir priemonių parinkimas; reklamos biudžeto numatymas; reklamos turinio rengimas; paslaugų pristatymai mugėse/parodose; reklamos etika
<i>Profesinei veiklai reikalingi bendrieji gebėjimai</i>	<p>Asmuo, įgijęs nurodytą kvalifikaciją, taip pat turi būti įgijęs ir bendrųjų gebėjimų, apibrėžtų Europos Tarybos 2018 m. gegužės 22 d. Rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų Nr. 2018/C 189/01. Jų ugdymas(is) turi būti integruotas į nurodytai kvalifikacijai reikalingų kompetencijų ugdymo(si) procesą.</p> <p>Tipiniai bendrieji gebėjimai:</p> <p>Asmeninės kompetencijos - turėti galias refleksijos žinias ir suprasti, kad refleksiją galima taikyti įvairioms sritims, tokioms kaip elgesys, savijauta, darbo ir mokymosi rezultatai ir kt.; žinoti įvairias refleksijos technikas, tokias kaip klausimų uždavimas, voratinklis, dienoraštis ir kt.; supranta refleksijos svarbą mokymosi ir darbo rezultatų koregavimui, fizinės ir emocinės savijautos gerinimui, konstruktyviam bendravimui; paaiškinti savo elgesio, savijautos, gautų darbo ir mokymosi rezultatų priežastis; nusistatyti savo stipriąsias ir tobulintinas puses; turėti išsamių žinių apie stresą, jo įveiką, emocinį intelektą; žinoti psichologinį atsparumą stiprinančius veiksnius, tokius kaip optimizmas, aukštas saviveiksmingumas, emocinis intelektas, socialinė parama ir kt.; suprasti streso įveikos, emocijų valdymo svarbą emocinei ir fizinei gerovei, bendravimui; identifikuoti sudėtingų, neapibrėžtų, rizikingų veiklos sąlygų keliamą stresą ir parinkti tinkamas jo įveikos technikas; rasti problemų sprendimus, pasiekti išsikeltus tikslus esant sudėtingoms, neapibrėžtoms, psichologinę įtampą ir stresą keliančioms sąlygoms; išsaugoti savivertę nesėkmės atvejais.</p> <p>2. Socialinės kompetencijos - žinoti komandos formavimo ir efektyvaus komandinio darbo taisykles; žinoti tarpasmeninio pasitikėjimo kūrimo, išsaugojimo bei atkūrimo būdus; supranta skirtingose visuomenėse ir aplinkose priimtinius elgesio kodeksus ir bendravimo taisykles; žinoti empatiško bendravimo principus; žinoti tolerantiško ir pagarbaus elgesio normas; išlaikyti konstruktyvų bendravimą esant sudėtingoms, stresinėms sąlygoms; atlikti įvairius vaidmenis komandoje, tame tarpe būti ir jos vadovu.; parodyti toleranciją ir pagarbą</p>	

	<p>įvairių grupių atstovams; bendradarbiauti esant įvairaus sudėtingumo situacijoms; gerbti kitus be išankstinių nuostatų; demonstruoti sąžiningumą kitų atžvilgiu; analizuoti konfliktus taikydamas įvairius konfliktų analizės modelius; konfliktinėse situacijose siekti visoms pusėms priimtinių sprendimų, daryti kompromisus.</p> <p>3. Mokymosi ir karjeros kompetencijos – žinoti įvairias bendravimo internete, informacijos paieškos priemones, bei duomenų bazines; žino saugaus šiuolaikinių informacinių technologijų taikymo galimybes sprendžiant įvairaus sudėtingumo informacijos paieškos užduotis; naudotis įvairiausiomis bendravimo internete priemonėmis, informacijos paieškos šaltiniais, įvairiomis duomenų bazėmis, atlikti tikslingą informacijos internete paiešką, naudodamas paieškos sistemas.; kritiškai vertinti, analizuoti, atrinkti ir išsaugoti rastą informaciją; suprasti mokymosi visą gyvenimą svarbą įvairioms gyvenimo sritims, tokioms kaip darbas, karjera, laisvalaikis ir kt. ; sistemingai planuoti savo mokymosi veiklas, jas koreguoti keičiantis aplinkybėms; stebėti, analizuoti, vertinti ir koreguoti savo mokymosi procesą; pritaikyti įgytas žinias praktikoje; savarankiškai įveikti mokymosi kliūtis; žinoti įvairius karjeros informacijos rinkimo būdus ir priemones; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti apibendrinti informaciją apie savo interesus, vertybes, kompetencijas, gabumus, stipriąsias asmenybės puses, ją panaudoti karjeros galimybių analizei; priimti karjeros sprendimus, kurti įvairios trukmės karjeros planus; suprasti teigiamo savęs vertinimo, įvairių asmenybės konstrukčių, tokių kaip interesai, gabumai, vertybės, kompetencijos, reikšmę karjerai ir žino jų pažinimo būdus; suprasti, kaip įsidarbinimo galimybės susijusios su įvairių darbo paieškos strategijų, būdų, priemonių taikymu; žinoti savo stipriąsias ir tobulintinas puses įvairių karjeros bei įsidarbinimo galimybių atžvilgiu; gebėti pasirengti įvairios trukmės veiklos planus, juos operatyviai koreguoti keičiantis aplinkybėms; prioretizuoti veiklas, jų atlikimui efektyviai naudoti turimus laiko išteklius.</p>
<p><i>Kvalifikacijai įgyti reikalingas išsilavinimas, kvalifikacija (jei taikoma) ir profesinė patirtis (jei taikoma)</i></p>	<p>Asmuo, siekiantis įgyti šią kvalifikaciją, turi turėti ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą</p>
<p><i>Kvalifikacijos įgijimas</i></p>	<p>Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal pirmosios pakopos aukštojo mokslo programą, neformalioju arba savišvietos būdais, arba iš profesinės veiklos patirties</p>
<p><i>Rekomenduojama mokymo</i></p>	<p>Mokymo programos trukmė nustatoma vadovaujantis jos</p>

<i>apimtis kvalifikacijai įgyti</i>	įgyvendinimą reglamentuojančiais teisės aktais
<i>Kvalifikacijos vertinimo kriterijai ir metodai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma